

הבית החכם

ירושלמים לומדים ומחכימים

חוברת למידה לבנות כיתות ז'-ח',
ניסן תש"פ

**ילדי ירושלים היקרים
שלום וברכה,**

ראשית, אני רוצה לומר לכם שאני עוקב אחריכם מרחוק- ומעריך אתכם. מעריך אתכם על ההתמודדות שלכם, על הגבורה שאתם מגלים, על אורך הרוח והסבלנות, ועל כך שלמרות הקשיים אתם שומרים על הכללים הכל-כך חשובים לבריאות של כולנו. אלו ימים לא קלים.

העולם כולו סוער, כולנו חוששים, דואגים, נתונים תחת מגבלות לא פשוטות, וגם העתיד לוט בערפל. אני בטוח שלא קל לכם, ילדי ירושלים האהובים.

אני רוצה לגלות לכם סוד: לאף אחד לא קל בימים אלה.

אבל הכח שלנו הוא בערבות ההדדית, בנתינה, ביכולת שלנו להיות ביחד גם שהזמנים קשים ומבלבלים. ירושלים באלפי שנות קיומה עברה סערות רבות, משברים ואתגרים, מכולם היא יצאה חזקה יותר. העיר הקדושה הזו, אליה נשאו אבותינו את עיניהם במשך אלפי שנים, נמצאת בתנופה אדירה, בכל התחומים, ואני בטוח שיחד נעבור את המצב הקשה הזה ונמשיך לבנות ולפתח את ירושלים שתהיה מוכנה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

אני בטוח שכבר בתקופה הקרובה נזכה לראות שוב את חזון הנביא: "כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת עַד יָשְׁבוּ זְקֵנִים וְזָקְנֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְּיָדוֹ מִרְבַּי יָמִים וּרְחֻבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מְשֻׁחָקִים בְּרַחֲבֹתֶיהָ" מתממש לנגד עינינו.

חשוב לי שתדעו, אני כראש העיר והעירייה כולה חושבים עליכם יומם ולילה. אנחנו מודעים היטב לקשיים ועושים כל מה שאנחנו יכולים בשביל להקל עליכם ועל ההורים שלכם להתמודד עם הסיטואציה הלא פשוטה שנכפתה עלינו בשבועות האחרונים.

החוברת שלפניכם, היא חוברת ראשונה בסדרה.

היא כמו עוד שלל פעילויות שאנחנו מתכננים בקרוב, נועדה לעזור לכם להעביר את הימים הארוכים בשגרה בהנאה. לתת לכם קצת הפוגה מהמתח ולהעשיר את הידיעות שלכם בשלל נושאים. תמצאו פה חומרים לימודיים העוסקים בפסח, בניקיון, באתגרים מחשבתיים ועוד שלל נושאים שסייעו לכם להעביר את היום בצורה חווייתית ומאתגרת.

בימים הקרובים אנחנו מתכננים להמשיך בפעילות הזו.

לדאוג לכם לעוד ועוד משימות וחומרים חווייתיים ומשמחים, בכדי שהתקופה הקשה הזו תעבור ונצא ממנה כאמור חזקים יותר ומאוחדים יותר.

אני קורא לכם להיעזר בחוברת, לענות על השאלות והחידות ולתת לאבא ואמא אפשרות להתכונן לחג הפסח. אשמח מאד אם תכתבו לי מה דעתכם על החוברת, ובכלל, אם יש לכם הצעות מכל סוג שהוא אתם תמיד יכולים לכתוב לי מכתב אישי, לראש העיר, כיכר ספרא, קומה שש.

אני מבטיח לקרוא כל מכתב שלכם בתשומת לב.

תהיו חזקים, אני איתכם, יחד, בעזרת ה', נעבור את זה בהצלחה.

**אלכס, האהבה גדולה
משה ליאון
ראש העיר**

מה בחוברת?

דבר ראש העיר

דברי העיריה

המשפחה שלנו

המומחים של הבית

שער אקטואליה

גם בבית מוכנים לחג

שער לימודי הקודש

לומדים בבית

שער בית הספר

הקו החכם

פעילות טלפונית

החכם של הבית

שעשועונים ופעילויות

דפי גזירה ועבודה

תלמידים ותלמידות יקרים,

“עת צרה היא ליעקב וממנה ניוושע”

הימים הללו שבין פורים לפסח הינם ימים מיוחדים, כידוע בפורים זכינו לנס שבו ראו עם ישראל את הנהגת והשגחת ה' בהסתר פנים ובפסח זכו עם ישראל לראות את השגחת ה' בגלוי עד אשר הצביעו כל עם ישראל באצבע, זה קלי ואנוהו-אצבע אלוקים היא.

אנחנו נמצאים היום במצב מורכב. מצד אחד חשש גדול הסתרה שמלווה אותנו שאף אחד לא יודע מה ילד יום ומצד שני אמונה גדולה והבנה של כולם שמי שמנהל את העולם כולו, הוא הקב"ה בכבודו ובעצמו.

החשש מהמצב מחייב אותנו להיות זהירים מאד בכל ההוראות והסייגים שהאחרים ואנשי המקצוע מורים לנו ופסקו כבר גדולי ישראל שליט"א על החובה לשמוע לכל כללי הזהירות.

האמונה בהקב"ה מחייבת אותנו לשפר ולשנות מהרגלנו ולהתאמץ להיות טובים יותר. רבותינו גדולי הדור שליט"א הורו לנו להתחזק בעיקר בלימוד התורה, בשמירת הלשון, במידת הענווה, בהעברה על המידות ולדון כל אדם לכף זכות. ובימים אלו של קירוב הלבבות נזכה לסייעתא דשמיא מיוחדת לקיים את הנאמר.

גם בימים אלו, אנו יחד עם ראש העיר והנהלת העיר עושים הכל כדי לתת את מירב הסיוע, התמיכה והעזרה לכם.

לכן על מנת לאפשר לכם להמשיך ללמוד ולהשכיל גם בימים אלו ה שאתם בבית. הכנו עבורכם חוברת לימודית מלאה ועשירה בתוכן לימודי עם מגוון גדול ויצירות רבות עליו תוכלו לשקוד בהנאה ובהצלחה רבה.

בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל, ונזכה בעז"ה בקרוב להתגלות כבוד ה' יתברך עלינו, בגאולה שלימה במהרה בימנו, אמן.

אסיים בתפילה להקב"ה שנזכה בקרוב לברכה שהבטיח לנו הקב"ה ביציאת מצרים "כל המחלה אשר שמת בי מצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך"

בברכת "והסירותי מחלה מקרבך"

המצפה לטוֹטָה ה'

ישראל קלרמן
סגן ראש העיר ירושלים
ומחזיק תיק משאבי חינוך חרדי

ילדי ירושלים היקרים,

אנו בעיריית ירושלים רוצים לגדל ילדים חולמים, סקרנים, בעלי דמיון ויצירתיות מתוך אמונה כי עידוד לערכים אלו יצמיחו דור איכותי, וקהילה חזקה.

ימים לא פשוטים עוברים על כולנו. מתוך אחריות לשמירה על בריאות הציבור, הוחלט להשבית את הלימודים בכל מוסדות החינוך בעיר עד להודעה חדשה.

אתם, ילדי ירושלים, מלאים בחוסן, וחוזקה ומסגולים לעבור את הימים הללו בגבורה. על מנת לסייע לכם לעבור את השעות הרבות בתוך הבית עם ההורים, אחיכם ואחיותכם, אנו מגישים עבורכם בחוברת זו פעילויות מגוונות כתחליף ללימודים בתלמוד תורה ובבית הספר, המיועד לכל הגילאים.

הפעילות שאנו מובילים בעיריית ירושלים למענכם, יצרה את בנייתה של חוברת הפעלה מושקעת ובה מערך רחב ומגוון של לימודים והעשרה עצמית לימים אלו בהם אתם שוהים בביתכם.

אני מזמין אתכם להצטרף בחוברת זו להנות מרגעים של הנאה ולמידה עצמית. מוסדות החינוך החרדים בעיר מספקים מענה לכל אוכלוסיית התלמידים מהגן ועד לישיבה והסמינר.

אגף חינוך חרדי פועל מזה שנים ליצירת אפקט קידום כולל עבור תלמידי העיר ירושלים. אני מאמין כי ביכולתם של כל ילד וילדה להגיע להישגים אישיים ולממש את הפוטנציאל הגלום בהם ולכן, אנו פועלים לתת מענה ייחודי לכל תלמידי העיר על פי צרכיהם תוך שיפור מתמיד ושאיפה למצוינות פדגוגית, חברתית וערכית ואנו מחויבים להעניק לכל תלמיד ארגז כלים אישי ומיטבי.

אני מאחל לכם שתהנו ממגוון האירועים והפעילויות לכל המשפחה שהעירייה מארגנת עבורכם. אני מברך אתכם בימים בטוחים ומהנים, והכי חשוב שתשמרו על עצמכם.

בברכת 'והסירותי מחלה מקרבך', ובתפילה לבורא עולם שנעבור את הימים הללו בקלות ובבריאות איתנה.

פעילות אנפה וברוכה

אברהם בצלאל
סגן ראש העיר ומחזיק תיק חינוך

הורים יקרים

ניחוחות האביב המוכרים והאהובים המביאים עימם בכל שנה את קולות ההכנה לחג הפסח, ועימם את קול פעמי הגאולה, מלווים השנה בהמולה רבה מהרגיל.

ילדיכם שוהים זמן רב מחוץ למסגרת הבית-ספרית הרגילה והמוכרת. היציאה החיונית לילדים מוגבלת מאוד, ואתם נדרשים לאתגר של העסקת הילד בין כותלי הבית. בדור בו ילדינו רגילים לאינספור גירויים, חוויות וריגושים במסגרת בית הספר היומיומית, מתברר כי הדבר מאתגר שבעתיים.

המרחב הביתי שהפך באחת לבית ספר רב-גילאי, למקום כינוס ומפגש, כיתת לימוד ומגרש משחקים, חדר מורים וחדר אוכל, בנוסף על תפקודיו הרגילים - קורא לכם לחבוש כובעים חדשים אשר אינכם מורגלים בהם בדרך כלל.

אתם בוודאי מתפללים ומייחלים להעניק לילדכם את תחושת הביטחון המתבקשת לנוכח שינוי הסדרים והזמנים. סדר יום יציב ורוגע פנימי. אתם עושים כל שידכם מגעת, ומקווים שהבית, למרות מתכונת החירום, יהיה ויישאר - אותו בית איתן ומגונן לשהות בו תמיד.

אנו בטוחים כי חוברת הלמידה "הבית החכם" המוגשת לפניכם, תסייע בידכם בהתמודדות במערכה הרב-גונית, ותתרום לאווירה החיובית בביתכם, באשר היא מספקת תכנים איכותיים ומשיבי נפש המוגשים בעניין ובצבע.

אנו מאחלים לכם, כי תצלחו ימים אלו בבריאות איתנה, בעוז, בתעצומות ובשלווה, והם יצרבו בתודעתכם, ובתודעת צאצאיכם, כימים של צמיחה משותפת, למידה מחכימה, וביתיות שמנצחת מעל הכל.

**בתפילה ובהרכה
לשזרה אבורכת ובריאה,
וחז פסח אה וכשר!
מערכת "הבית החכם"**

• החוברת בפיקוח רבנים ואנשי חינוך •

ילדי ירושלים היקרים והאהובים,

בימים אלו בהם השתנתה השגרה בה הורגלתם ואנו נמצאים במציאות לא פשוטה ולא מוכרת בעקבות התפשטות נגיף הקורונה. שמחתי לשמוע כי הנכם זהירים ושומרים על ההוראות על מנת שסביבתנו תישאר נקייה ובריאה. חשבנו עליכם באגף חינוך חרדי בעיריית ירושלים והכנו עבורכם חוברת לימודית עשירה בתוכן העוסקת במגוון רב של תחומים.

ילדים יקרים, כל יום לאחר שאתם מתפללים ולומדים מחכים לכם אתגרים רבים בחוברת הלמידה שקיבלתם לביתכם, החוברת מותאמת לפי גילאים ולכל ילד או ילדה יש חוברת פרטית אישית משלהם.

אגף החינוך החרדי עמל כל העת לספק מענה לצרכי מוסדות החינוך הן בתחום הפיזי והן בתחום הפדגוגי וכעת במצב במיוחד בו אנו נמצאים כשמוסדות החינוך אינם פועלים באופן זמני, אנו עושים הכל על מנת שתמשיכו בלמידה ותגיעו מוכנים לחג הפסח מתוך ידיעה בנושאי ובהלכות החג ובלייל הסדר לא יורגש עליכם כלל שאתם כבר תקופה לא במסגרת לימודים.

חשוב לי שתדעו ילדים יקרים כי בזכות כמה אנשים נפלאים הצלחנו להוציא לאור את מיזם חוברת הלמידה הללו ועל כך אני מבקש להודות להם, בראש ובראשונה לראש העיר מר משה לאון שביקש ממני באופן אישי להוציא את הפרוייקט לאור, דחף, עודד ועמד מקרוב לוודא שתהיה למידה בחוברות בזמן שמוסדות החינוך סגורים. תודה נוספת למחזיקי תיקי החינוך ומשאבי חינוך סגני רה"ע הרב אברהם בצלאל והרב ישראל קלרמן על תמיכתם עזרתם וסיועם. תודה מיוחדת לגב' שרי פישר מנהלת תכניות חינוכיות במנח"ח שעמלה במסירות אין קץ, שעות רבות, ימים ולילות עד שמוצר מוגמר זה הגיע לידכם. תודה כמובן לגורמי המקצוע המלווים את האגף דרך קבע מר אביב קינן ראש מנהל החינוך ומר יואב זמרון סגן ראש המנהל ואחראי תחום פדגוגיה.

בתפילה לבשורות טובות ולחזרה מהירה לשגרה.

ושזנכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים בבנין ביהמ"ק השתא במהרה בימינו אמן

הכרכת פסח כשר וטהור

שמואל גרינברג

מנהל האגף לחינוך חרדי

עיריית ירושלים

האחותים של הבית

נערה יקרה!

כתלמידות, אנחנו תמיד חולמות על חופשה.
האם גם החופשה הנוכחית ממלאת אותך בתחושת שחרור כה גדולה...?
אינך חייבת לענות בקול. כי אם משמעם לך - אינך הילדה היחידה ברחבי ירושלים שזה קורה לה.
כולנו באותה סירה.
יצאנו לחופשה בלתי מתוכננת בה כולנו מנסות למלא את זמננו בתעסוקה חיובית ולשמור על מורל גבוה.
האם זה קל? לא תמיד.
הבית צפוף. הבלגן חוגג. ואין כל כך לאן לצאת.
פתאום בית הספר נראה מקום נחשק למדי ללכת אליו, לפגוש את המורה ואת החברות...
אולי נדמה לך שאת לבד בבית. אולם ההיפך הוא הנכון.
אמנם את בודדה מחברותיך, אבל את ביחד עם בני המשפחה.
אכן, בימים אלו את נדרשת לגלות המון סבלנות, אורך רוח, ונחמדות לכל בני הבית. להושיט יד מסייעת, לוותר, להיזהר ממריבה ולהתגבר.
כדי לנצל את הזמן באופן מיטבי ומועיל, בחרנו לצאת לחוויות למידה משפחתית ומחכימה. את נקראת בשמחה להצטרף אלינו. הנאתך מובטחת!

אתנה הפקורונה

מאת: מלי אברהם

עם השנים, מראה אריאלה היושבת בצד הכיתה ומציירת הפך לחלק מנוף הכיתה, ואריאלה הרגישה כאילו לעולם לא תוכל לשנות את זה...

עד, אותו יום שלישי הגורלי.

אותו יום שלישי, היה יום שהתחיל די עגום. גשם זלעפות ירד בדרך לבית הספר וגרביה של אריאלה נספגו מים, בנוסף, המערכת של כיתה ז'-הכיתה של אריאלה-התחילה בשני שיעורי חשבון, ומה שהיה מדריך אפילו יותר-חוג הציור של אריאלה התבטל כי המורה התקרה.

אריאלה השתדלה בכל מאודה לאהוב את המשוואות שהמורה מלמדת, אבל השיעמום הלך וגבר.

לפתע, הדלת נפתחה. המנהלת נכנסה ואתה כדור קטן ואדום, שלקחו לאריאלה שתי שניות להבין שזאת ילדה.

"שלום בנות", אמרה המנהלת.

כולן נעמדו בזריזות במקום.

"אתן יכולות לשבת". הן התיישבו. הילדה האדומה שאלה בקול גבוה: "גם אני יכולה לשבת המנהלת? אני חושבת שאשב שם", אמרה עם מבטא קל, ולתדהמתה של אריאלה הצביעה על המקום שלידיה,

"אממ...כן כן, שבי חמודה", המנהלת נראתה מופתעת וקצת מחויכת, מהתנהגותה של הילדה האדומה.

"זאת שירה", פנתה לכל הכיתה, "היא עלתה עם כל המשפחה שלה מאנגליה לפני יומיים, אני מקווה שתקבלנה אותה יפה". המנהלת יצאה מהכיתה.

לחשופים עלו מכל התלמידות, "היא מכירה את אריאלה?"

"למה היא יושבת דווקא שם?"

"נראה לך יש לה מדבקות מיוחדות אנגליות?"

"ששש... בנות! נחזור למשוואות" ביקשה המורה.

כשנשמע הצלצול, הוציאה אריאלה עפרונות וצבעים כהרגלה.

"איך קוראים לך?" קטע קול את מעשיה של אריאלה,

"אני?" שאלה בשקט, "את מתכוונת, איך קוראים לי?"

"כן כן" גיחכה שירה, "את רואה פה עוד מישהי?" אריאלה בהחלט ראתה, מעגל בנות הקיף אותן בסקרנות, כולן מחכות לשאול שאלות את התלמידה החדשה ומדיפת ריח ההרפתקאות,

"תרצי לבוא החוצה? יש קלאס, ויש לי גם חבילת שוקולד, לא אנגלי כמו שבטח את מכירה, ישראל!" אמרה רבקי בשמץ גאוה ונופפה בחבילת "גליק".

"הו "גליק", יש לנו המון כאלו בכל הצבעים באנגליה, אבל תודה", צחקה שירה ונופפה ביד בביטול, "אני רוצה להישאר כאן, עם אממ...איך קוראים לך?"

"עם אריאלה?" שאלה מיכל, נדהמת

"איזה שם יפה!!" התלהבה שירה, "כן, אני אשאר כאן עם אריאלה, לכו לשחק".

אריאלה תמיד הרגישה שאם היה לה שם אחר, יפה יותר, או לפחות רגיל, החיים שלה היו הרבה יותר טובים.

"אולי לא הייתי כל כך שקטה, ולא מוצלחת, וכזו, כזו מסורבלת". אמרה מדי פעם לאמא שלה.

"את מאוד מוצלחת, אריאלה, והשם שלך הוא שם נפלא! את קרויה על שם אבא שלי, שהיה צדיק ותלמיד חכם גדול, זו זכות של ממש בשבילך".

"הייתם יכולים לחכות לבן", רוטנת אריאלה בכל פעם שהיא שומעת את התשובה.

אמא מחייכת בתגובה, קצת בעייפות, "את ילדה טובה ומוכשרת, את רק צריכה להתאמץ קצת, לנסות, אני בטוחה שכולן רוצות להיות חברות שלך, רק תראי להן מי את, וכמה את מיוחדת!"

אריאלה היתה ילדה של אושר, בעיקרון. היא נולדה אחרי מליוני תפילות סגולות וקשיים, שמונה שנים ציפו הוריה של אריאלה לבואה, וכשהיא הגיעה - מיהרו לקרוא לה בשם הייחודי, הם לא ידעו אם יזכו לילדים נוספים. והם זכו.

משפחת קאהן התברכה בשלושה צאצאים נוספים אחרי אריאלה, כולם עם שמות שגרתיים למרבה כעסה של אריאלה.

רותי, האחות בת השתיים עשרה שבאה ממש שנה אחריה, ילדה חברותית ומוקפת מזמזמי מכתביות ופעלתנות. אריאלה היתה שמחה לריב איתה מדי פעם, הקלילות של רותי והיכולת ליצור חברויות-גרמה לאריאלה לקנא, היא רצתה להיות כמוה בדיוק. רק שאי אפשר היה לריב עם רותי, היא כמו הרוח, קלה כנוצה. חייכנית, גומותיה מפייסות.

אחריה יש מוישי, בן השש, ילד קטן מתוק ועקשן למדי, שמשיג את כל מה שהוא רוצה על ידי שימוש בהיגיון ילדותי כובש ובנאומים שאינם נגמרים, המתשיש את מי ששומע אותו, וגורמים לכך שיקבל את מבוקשו.

ואחרון אחרון, חביבה ויקירה של אריאלה, היה קובי בן השנתיים, פעוט שגרם לה להרגיש קצת חשובה יותר, כשהסתובבה איתו בגינה ובחורות סמינר גדולות ניגשו אליה, להגיד שהוא כל כך מתוק, ואיזה ילד מקסים אח שלך!

האמת היא, שאריאלה ילדה מיוחדת באמת. הצינונים שלה טובים מאוד, המורות משבחות את התנהגותה המופתית, הציורים שלה מדהימים את כל מי שרואה אותם, והחיבורים שלה מרתקים.

אבל לאריאלה היתה בעיה אחת, היא לא ידעה איך להתחבר. הבנות בכיתה שלה היו נחמדות כולן, בתחילה, הן היו מציעות לה לבוא לשחק איתן, בגומי, חבל, או סתם לטייל, היא רצתה מאוד להגיד כן, אבל איכשהו, מרוב התרגשות, היתה מושכת בכתף ומתכנסת בפינה שלה, עד שהחברות פשוט למדו - לאריאלה לא פונים, זה מציק ומלחיץ אותה.

אריאלה הרגישה בחלום מוזר.

"אפשר לצייר איתך?" שאלה שירה, נמשיה זזים עם חיוכה כלפי מעלה.

"כן, בטח" אריאלה הושיטה לעברה את הדפים.

"יופי, מעולה, אני אובת לצייר".

וכך, בלי הרבה מילים, חברות ברורה ומוצהרת נרקמה בין אריאלה המופנמת לשירה מלאת האפשרויות.

שירה מפטפטת עם כולן, מדברת מול קהל גדול של בנות ומביעה את דעתה ללא חשש, ואריאלה-עומדת מהצד נפעמת, מחכה ששירה תתפנה חזרה להתעסק בדברים שהן אוהבות יחד.

"זה היום הכי טוב שהיה לי אי פעם!" אמרה אריאלה לאמא ורותי, שישבו במטבח, והקשיבו, לא רגילות לשמוע את אריאלה כל כך שמחה, "שירה כזאת מיוחדת, והיום היינו בבריכה ואז הלכנו ביחד לחפש פרפרים לצייר אותם ואז...ואז קנינו גלידות, ושירה הכי אוהבת טעם וניל, מוזר, חשבתי שהיא תאהב שוקולד והיא כל הזמן אומרת שהיא רוצה שיקראו לה אריאלה וסיפרתי לה על סבא וכמה השם שלי מיוחד בגללו ו...". אריאלה עצרה את שטף דיבורה כדי לנשום.

"היא נחמדה מאוד", אמרה רותי, "אני רואה אותה בהפסקות בבית ספר, היא משחקת עם כולן והיא נראית כל כך אהובה, בטח יש לה מכתביות מחול, אני אגש להחליף איתה מחר. אריאלה! איזה כיף, סוף סוף יש לך חברה", ורצה לענות לטלפון, שהיה תמיד עבודה.

"שירה באמת מקסימה אריאלה, היא ילדה טובה וערכית, וכל פעם שהיא נמצאת - אצלנו היא מוצאת חן בעיני יותר ויותר, אבל אולי כדאי לך להסתדר עם עוד בנות?"

"לא!" אמרה אריאלה נחרצות. "אני לא אצליח, עובדה שלא הצלחתי עד עכשיו, עובדה".

"אריאלה" קראה רותי "הטלפון בשבילך", אריאלה זינקה אל המכשיר.

"שירה?" שאלה נרגשת "מה שלומך? את באה אליי היום נכון?"

"תשמעי אריאלה, יש בעיה" אמרה שירה, בקול קצת שונה מהרגיל.

"מה הבעיה?" תמהה אריאלה.

"אז ככה, שמעת על הוירוס שמדביק הרבה אנשים בעולם? הקורונה, שמעת?"

"כן, אבל, זה רק בחוץ לארץ, לא?" התפלאה אריאלה

"אז זהו שלא, כבר לא. אבא שלי חזר מאנגליה, הוא הלך לבקר בישיבה שלו והיה שם תלמיד אחד שחלה, ועכשיו גם אבא שלי".

"איך הוא מרגיש?" נחרדה אריאלה.

סיפור

"הוא בסדר ברוך ה, הוא לקח את המחלה בקלות, אבל זה אומר שאני וכל המשפחה לא יכולים לצאת מהבית" או להיפגש עם אנשים..."

"לכמה זמן?" אריאלה כמעט בכתה

"עד, עד להודעה חדשה".

"תרגישו טוב שירה, אתפלל בשבילכם" אמרה אריאלה וניתקה את השיחה.

"אני לא מאמינה", בכתה ממש בדמעות, "הכל הכל נהרס".

לא אמא ולא רותי, ואפילו אבא שחזר בלילה מהכולל, הצליחו להרגיע ולנחם אותה, היא פחדה לשוב להיות בודדה.

קובי הקטן לא סר מלידה כל הערב, מבין בחושיו התינוקיים שהיא עצובה, ולבסוף נרדמה כשהיא מרדימה אותו בלול שלו.

בבוקר יום המחרת, קמה אריאלה עם תחושה שונה. תחושה שאף פעם לא היתה לה, היא קמה עם החלטה.

"אני אנסה" אמרה לעצמה תוך כדי עזרה לאמא בהכנת סנדוויצים לקטנים, "אנסה רק היום, להיות שירה, ואז מה אם זה לא ילך, לא יזיק לנסות".

כשהתחילה ההפסקה, נשמע קולה של מיכלי, צרוד וחיוני: "מי באה גומי?". אריאלה הרימה את קולה "אני!".

מיכלי הסתכלה בה באי אמון, "אריאלה??"

"אפשר?" אריאלה כמעט נסוגה חזרה בביישנות.

"ב...בטח" אמרה מיכלי, מתעשתת "בשמחה".

וכך, תיקשרה אריאלה בפעם הראשונה עם חברות, מאז הגן!

היא חזרה הביתה מהורהרת.

"רותי", פנתה לאחותה הצעירה, שהיתה עסוקה במיון קלפי רבנים עם מוישי, "את חושבת...שבעצם...אין לי בעיה? שאני יכולה פשוט להיות חברה של כל מי שארצה? אני לא...לא מוזרה ומגושמת?"

רותי הסתכלה עליה בתימהון "מגושמת? את? את הכי חכמה וטובה שאני מכירה! ואת יודעת לעשות הכל, אני תמיד מתגאה בזה שיש לי אחות כמוך, ומראה את הציורים שלך לכולן...את פשוט היית צריכה שירה אחת אדומה, ונגיף בלתי נראה, כדי לראות את עצמך, ומה את שווה!"

אריאלה חייכה אל אחותה באהבה, והלכה להגיד קצת תהלים, בשביל אבא של שירה, בשביל כל העולם, בשביל הקורונה שתיגמר, ובשביל המתנה המפתיעה שהעניק לה הוירוס - את עצמה.

קראי את המדרש הבא על הלל הזקן:

'גומל נפשו איש חסד' (משלי יא, יז) - זה הלל הזקן.
הלל הזקן בשעה שהיה נפטר [=נפרד] מתלמידיו היה מהלך והולך.
אמרו לו תלמידיו: רבי להיכן אתה הולך?
אמר להן [הלל]: לעשות מצוה.
אמרו לו [תלמידיו]: וכי מה מצוה הלל עושה?

העלי בדעתך איזו מצווה עומד לקיים הלל הזקן, תני שלוש דוגמאות:

קראי את המשכו המפתיע של המדרש:

אמר להן [הלל]: לרחוץ במרחץ.
אמרו לו [תלמידיו]: וזו היא מצוה?
אמר להן [הלל]: הן.
ומה אם איקוניות של מלכים [=הפסלים שבצורת המלכים] שמעמידין אותן בבתי תיאטריות ובבתי קרקסיות שלהן, מי שהוא ממונה עליהן מורקן ושוטפן, והן [=המלכות] מעלין לו סודרין [=משכורת], ולא עוד אלא שהוא מתגדל עם גדולי המלכות,
אנו שנבראנו בצלם ובדמות, דכתיב [=כמו שכתוב]: 'כי בצלם אלהים עשה את האדם' (בראשית ט, ו), על אחת כמה וכמה.

תלמידה יקרה, זכינו ונבראנו "בצלם אלוקים", גופנו הוא כלי לעבודת השם, לתפילה, לעשיית חסדים. גוף כזה, שעושה כל כך הרבה מצוות, ודאי חייב בשמירה!

חשבי על דברים אחרים בחייך שחשובים לך, האם תאפשרי להם לשכון בכלי רעוע או שבור? אדם שיש לו חפץ שחשוב לו, יקפיד לשמור אותו בקופסה מהודרת ויפה. כך אדם שמבין את ערכה של הנפש, ישמור עליה בכלי שלם ובריא.

זמן משפחתי:

תלמידה יקרה, הזמן שלנו בבית הוא הזדמנות טובה להכיר את הבית והמשפחה שלנו טוב יותר. מצורפות משימות להעמקת ההיכרות עם המשפחה והבית. את מוזמנת לבצע אותן בסיוע ההורים או האחים:

ציירי עץ משפחה של כל משפחתך. נסי להגיע כמה שיותר רחוק.

מצאי פסוק עם שמות כל אחד מבני הבית, כתבי אותו על דף ותלי על המקרר.

ציירי תרשים של הבית שלך באופן מדויק ומפורט.

הכיני תפזורת עם שמות כל בני המשפחה.

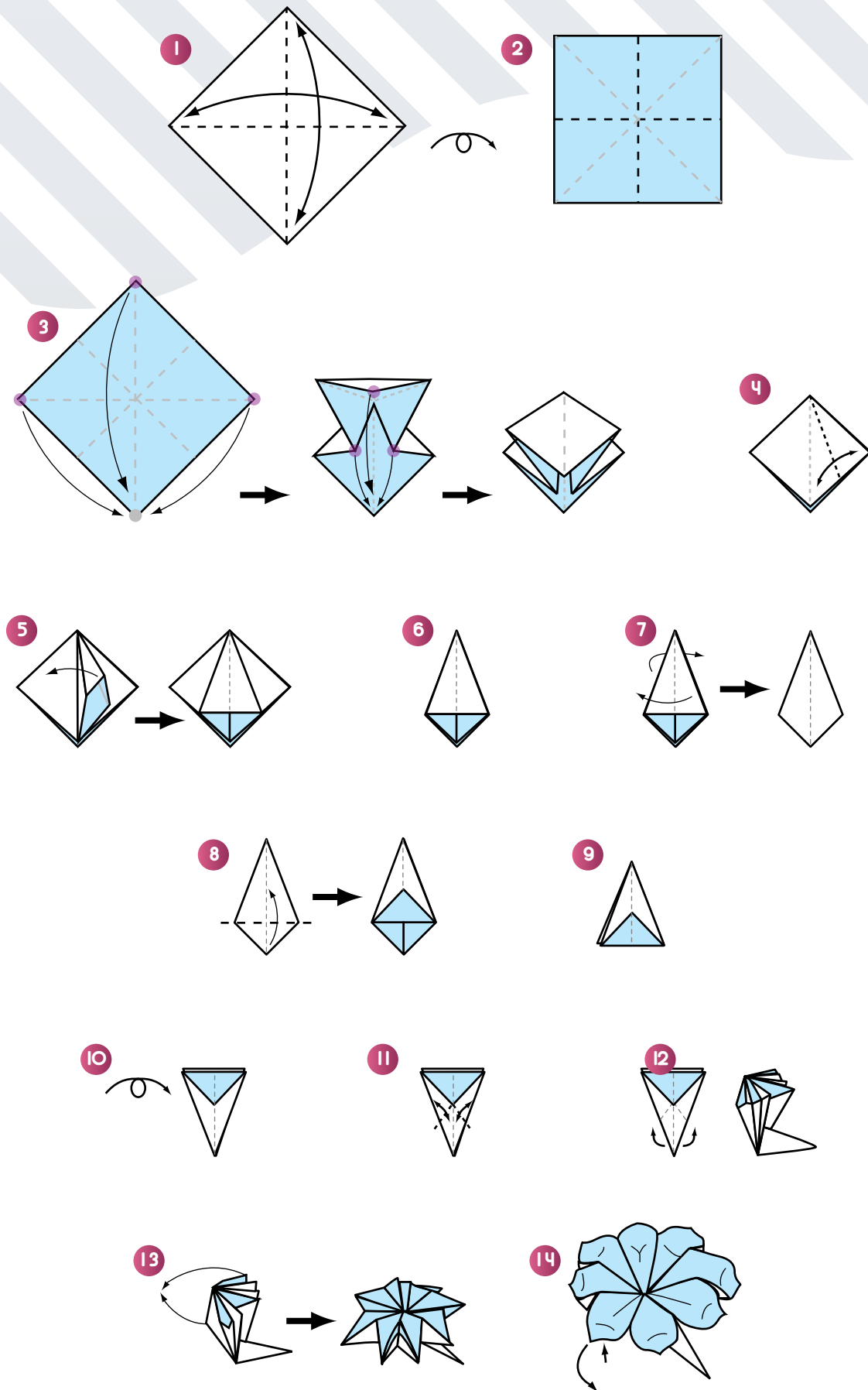
התקשרי לסבא וסבתא ושוחחי איתם, שמעי מהם כיצד הם מתמודדים עם ההסתגרות בבית והזכירי להם את המובן מאליו - הם תמיד בליבך.

פרח אורישאי

הוראות ליצירת פרח אוריגמי

בסוף החוברת תמצאי דף מעוטר לגזירה ולקיפול

1. גזרי את פיסת הנייר המרובעת המצורפת בעמוד 81. קפלי את הנייר לשניים, הדקי את הקיפול היטב ופתחי, ואז קפלי שוב לכיוון השני.
2. הפכי את הנייר לצד השני. קפלי את הנייר לשניים, הדקי היטב ופתחי, ואז קפלי שוב לכיוון השני.
3. בעזרת הקפלים שביצעת, הביאי את 3 הפינות העליונות של הדגם לפינה התחתונה. שטחי את הדף.
4. קפלי לכיוון קו האמצע ופתחי.
5. בעזרת הקפל שעשית זה עתה, פתחי ושטחי את הדש הזה.
6. חזרי על שלבים 4 ו 5 - על שלושת הצדדים האחרים של הדגם.
7. 'סובבי את הדף' של הכנפות הקדמיות והאחוריות.
8. הרימי את השכבה העליונה כלפי מעלה, תוך קיפול לאורך הקפל שמוצג.
9. עכשיו חזרי על שלב 8 על שלושת הדפים הנותרים.
10. הפכי וודאי שיש קפלים שווים מאחורי כל צד של הדגם.
11. צבטי את שני הקמטים הללו בכל השכבות.
12. כעת צבטי את הקצה הצר בכדי לגרום לקצוות להיפגש מאחורי הדגם.
13. אחזי בנקודה הצרה של הדגם בצורה רופפת מאוד, משכי את עלי הכותרת החיצוניים ביותר זה לזה עד שהם נפגשים.
14. כעת צרי את עלי הכותרת על ידי צביטת הקצוות, וקיפול מעט אחורה של קצוות אלו. (הפרח מוכן :)

בואת דיבור

אם כבר מדברים על לדבר...

כולנו יודעים כמה חשוב לבקר את סבא וסבתא היקרים, לכבד אותם, ולהנעים להם את זמנם שכבר אינו כל כך עמוס כמו בשנים עברו, זהו בדיוק הזמן להכיר להם טובה על כל שהשקיעו בהורינו ובנו ולשמח אותם בנחת מקרוב. אולם, בימים אלו, הכבוד הגדול ביותר שנוכל להעניק להם - הוא להתרחק מהם באופן פיזי, ובכך לקיים את חובת ההשתדלות בשמירה על בריאותם האיתנה. דווקא לכן - נרבה להתקשר ולהתעניין בשלומם.

שמירה על הגוף:

נערה בריאה וחזקה, אנו מציעים לך כאן מספר פעילויות גופניות שתוכלי לבצע בבית במטרה לשמור על גוף בריא. את מוזמנת לבצע אותן לבד או עם האחים שלך. נסי לעשות כל פעולה לאורך זמן מרובה ככל שתצליחי. בכל יום - חזרי על הפעולה ונסי להאריך אותה: לפנייך מד תרגול. כתבי כל יום כמה זמן הצלחת במילוי המשימה ועקבי בהנאה כיצד היכולות שלך משתפרות!

א. קפצי על רגל אחת מצד אחד של הבית לצד השני

א | ב | ג | ד | ה | ו

ב. קפצי במקום עם רגליים צמודות ככל שתצליחי, גבוה ככל שניתן

א | ב | ג | ד | ה | ו

ג. עמדי זקוף ונסי להגיע לכפות הרגליים שלך ללא כיפוף הברכיים. חזרי על הפעולה

א | ב | ג | ד | ה | ו

ד. סובבי את הידיים בסיבובים קדימה ואחורה. חזרי על הפעולה

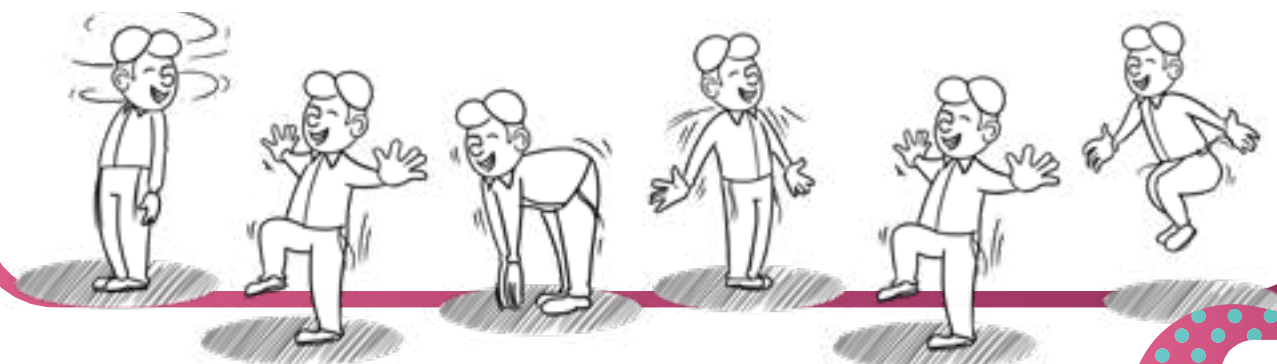
א | ב | ג | ד | ה | ו

ה. סובבי את הראש סיבוב מלא, מספר פעמים, לשני הצדדים

א | ב | ג | ד | ה | ו

ו. שכבי על הגב, הרימי את הרגליים למעלה לאט כאשר הן צמודות אחת לשנייה, והורידי לאט. חזרי על הפעולה ככל שניתן, בצעי מתיחות לשחרור השרירים.

א | ב | ג | ד | ה | ו

אלקטראולוגיה

הסבירי: מהי תשובת הרמב"ם ליעקב?

יעקב נכנס הביתה.
אבא: יעקב, תשטוף ידיים בבקשה כשאתה נכנס הביתה
יעקב: קראתי שהקורונה לא פוגעת בצעירים. מה בעצם אכפת לי להיות חולה?
אבא: בוא תראה קטע יפה של הרמב"ם:
"הרבה דברים אסרו חכמים מפני שיש בהם סכנת נפשות וכל העובר עליהן ואמר הריני מסכן בעצמי ומה לאחרים עלי בכך או איני מקפיד על כך מכין אותו מכת מרדות"

הסבירי: מהי תשובת המאירי ליעקב?

יעקב: אבל הרי למדנו בישיבה ש"התורה מגנא ומצלא" ובסך הכל את יומי אני משקיע בתורה ובתפילה, אז אני מוגן מהסכנות
אבא: בוא נפתח ביחד את פירושו של המאירי על מסכת ברכות, תקרא מה הוא אומר:
"לעולם יהא אדם נזהר שלא למסור עצמו לסכנות, ואל יסמוך על הנס שאינו יודע להיכן המאזנים מכריעות; כלל גדול אמרו השטן מקטרג בשעת הסכנה."

"קורונה, קורונה. כל היום כולם מדברים על קורונה"

זמן הבית חוכמים את

רביעיות אסת

כללי המשחק

המטרה: לאסוף כמה שיותר רביעיות

מהלך המשחק

♥ התחלת המשחק: מערבבים את הקלפים ומניחים אותם בערימה כשפניהם למטה. כל שחקן מקבל ארבעה קלפים. קובעים מי ראשון וממשיכים עם כיוון השעון. שחקן שרוצה

♥ לאסוף את הקלפים של הגדרה מסוימת, יפנה לשחקן אחר וישאל האם יש לו קלפים השייכים להגדרה זו. אם השחקן הנשאל עונה בחיוב, ימשיך וישאל לגבי קלף מסוים השייך להגדרה זו. **לדוגמא:** אם הוא מעוניין בקלפים מהגדרת '4 קושיות', ישאל: "האם יש לך קלפים של '4 קושיות'?" אם השחקן האחר ישיב "כן, יש לי" - הוא רשאי לשאול: "האם יש לך את 'הלילה הזה כולו מצה'?"

♥ אם השחקן השואל קיבל את הקלף שביקש, רשאי להמשיך ולבקש קלפים נוספים מאותה קטגוריה. אם לא קיבל - ייקח קלף נוסף מהערמה. התור עובר לשחקן הבא. שחקן שהשלים רביעייה - יכריז על כך.

סיום המשחק:

המשחק יסתיים כשיגמרו הקלפים בידי השחקנים. המנצח הוא מי שיהיו ברשותו מספר הרביעיות הגבוה ביותר.

בואת דיבור

ילדי היקרים!

אני שמח כל כך לראות אתכם מתעמקים בהלכות הפסח, מלבנים, מתדיינים, שואלים ועונים. כל השנה אומרים לכם - קושיות? בליל הסדר! ואני רואה, שאתם אכן מתכוננים כראוי. אני בטוח שהשנה הקושיות שלכם תהיינה קושיות - קושיות!

אם מדברים על קושיות - זה מזכיר לי סיפור מיוחד מאוד.

לפני שנים רבות ישב מרן ה"חתם סופר" זי"ע וערך את שולחן הסדר. השולחן, כפי שאתם מתארים לעצמכם, היה ערוך בהדר, בני הבית היו מסובים לשולחן ואף תלמידים רבים שבאו לחזות ברבם בשעות עילאיות אלו, וללמוד מתורתו.

החתם סופר האריך לספר ביציאת מצרים והכביר דברי תורה עמוקים ומפולפלים. לפתע נשמע קול צלול של ילד, בנו, שלימים נודע כבעל ה"כתב סופר", ובפיו קושיה חזקה על הנאמר.

החתם סופר תלה בו את עיניו הקדושות, האזין לו בקשב רב, אך לא ענה. הילד חזר על שאלתו, ושוב, החתם סופר הקשיב, ושוב - לא ענה.

נעצב הילד אל ליבו ופרץ בבכי מר. הוא שאל שאלה, ואילו אבא, אינו עונה. אט אט שכך קול בכיו, והחתם סופר המשיך בעריכת הסדר.

קרני שחר ראשונות הסתננו מבעד לחלון, והדי שירת הפיוטים נדמו. המשרתות פינו את השולחן, ואף התלמידים התפזרו לבתיהם.

אז, קרא החתם סופר לבנו, הושיב אותו על ברכיו, ואמר לו: "שאלת שאלה במהלך הלילה, חזר עליה". הבן חזר ופירט את שאלתו היפה, ואביו הגדול, החתם סופר - ענה עליה בפרוטרוט.

או אז - פרץ הילד בבכי כפול ומכופל. האם אתם מנחשים מדוע...?

"אבי, אם ידעת את התשובה, מדוע לא ענית לי מיד?"

"בני היקר", ענה לו החתם סופר בקול רך, "פעמים רבות בחיים דברים אינם ברורים לנו, יש לנו כאבים וקשיים, ואז, יש לנו קושיות. מדוע, אבא שבשמים? למה...? אנו מצפים לתשובה וכשהיא מתמהמת - אנו בוכים... קשה לנו כשאננו מבינים. רציתי ללמד אותך שלאבא שבשמים יש תשובה לכל דבר, ולכל התרחשות יש סיבה עמוקה. אלא מה, לפעמים יש לחכות עם השאלה עד שהדברים יתבהרו. ויהודי צריך לדעת להמתין למרות השאלה בסבלנות ובאמונה".

ילדי היקרים, אתם שואלים מדוע אני מתרגש כל כך כשאני מספר זאת?

האירועים בעולם כולו מזכירים לי את מה שאמר החתם סופר ביתר שאת. מעצמות ענק מוצאות את עצמן חסרות אונים למול נגיף קטן. כל הקידמה עליה התרגלו לסמוך, לא עוזרת להם מאום. גם בארצנו הקטנה השתנה סדר היום לחלוטין, החנויות שבערב פסח עובדות שעות רבות מהרגיל - סגורות. התחבורה הציבורית כמעט משותקת. מוסדות הלימוד סגורים. למה? מדוע? איזו טובה טמונה בכך? אנו מלאים בתהיות. אולם דבר אחד אנו יודעים בבירור - לבורא עולם יש סיבה ומטרה. אין דבר שקורה סתם. והכל, לטובת עם ישראל. מתי נזכה לראות כיצד ואיך? נחכה בסבלנות. באמונה. בשמחה. והלוואי שבקרוב נזכה לגאולה השלמה שתאיר באור בהיר את כל הקושיות שלנו.

אמא

בזכות אמה צדקנית - אמו של הרב מפוניבז'

הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל, ראש הישיבה בעיירה פוניבז' ומייסדה של ישיבת פוניבז' בארץ ישראל, היה ממקימי עולם התורה שלאחר השואה.

הגרי"ש כהנמן זצ"ל, בנו של ראש הקהל בעיירה קוהל שבמחוז קרטינגה שבליטא רבי יהודה לייב כהנמן. את שנות לימודיו בימים שלפני סערת מלחמת העולם השנייה, העביר אצל גאוני וגדולי הדור. למד בישיבת טלז אצל רבי אליעזר גורדון זצ"ל ורבי שמעון שקופ זצ"ל. לאחר מכן למד במשך שנה אחת בישיבת נובהרדוק ושלוש שנים בישיבת ראדין אצל מרן החפץ חיים זצ"ל.

אהבת התורה שינק בבית הוריו היא שגרמה לכך שבזכותו הוקמו מוסדות תורה רבים בארץ ישראל בימים שלאחר השואה.

על מסירות הנפש המופלאה של אמו, הרבנית איטה לאה כהנמן, סיפר פעם בעצמו הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל.

שלושה ילדים היו לרבי יהודה לייב ומרת איטה לאה כהנמן. שלושה ילדים קטנים, שהוריהם הקדישו ללימוד תורה. על אף הדלות והעניות, שלושת הילדים היו נשלחים בכל יום אל ה"חיידר", על מנת שלא יעבור עליהם יום בלי ללמוד תורה.

באחד הבקרים, כפי שהעיד הגרי"ש כהנמן בעצמו, התעוררו שלושת ילדי המשפחה ונוכחו לדעת שהיום לא יזכו ללכת אל החיידר. היה זה יום חורפי במיוחד. שלג כבד כיסה את רחובות העיירה, והיציאה אל מחוץ לבית הייתה קשה במיוחד. אמנם שלג באזור זה של אירופה לא היה חריג, וילדים היו צועדים על גבי השלג באמצעות מגפיים עבים במיוחד, אלא שבאותו יום היה זה שלג כבד שהקשה על ההליכה. מה גם שהקור המקפיא והרוחות הסוערות שבחוץ לא איפשרו הגעה מסודרת אל התלמוד תורה של העיירה.

אמם, הרבנית איטה לאה, חשבה אחרת. בבית המשפחה היה רק זוג מגפיים אחד ומעיל אחד, אך באהבת התורה היוקדת החליטה לקחת את ילדיה לתלמוד תורה כל אחד בנפרד. היא הלבישה את הבן הבכור במגפיים ובמעיל החורפי ולקחה בידיה את נעליו הפשוטות. כך, כשהיא ללא מעיל וללא מגפיים, אל מול הרוח הסוערת ופתיתי

השלג שלא הפסיקו לרדת, לקחה הרבנית איטה לאה את בנה הבכור אל התלמוד תורה.

את הדרך חזרה אל הבית, עשתה כשהיא לבושה במגפיים ובמעיל שזה עתה הורידה מבנה הבכור. וכך הגיעה לביתה, הלבישה את בנה השני במגפיים ובמעיל, יצאה שוב אל הרוח הסוערת והשלג הכבד שניתך ארצה והובילה גם אותו אל הת"ת. וכך עשתה שוב בפעם השלישית עם בנה הקטן.

שלוש פעמים עשתה הרבנית איטה לאה ע"ה את דרכה באותו בוקר. כך עשתה גם בשעות אחר הצהריים, כאשר סיימו הילדים את לימודם בתלמוד תורה. זו הייתה מסירות נפש שאין כדוגמתה. רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, ראה עד כמה מסרה אימו את נפשה על מנת שילך ללמוד תורה ועד כמה הייתה משגת עד כמה חשוב ללמוד תורה. את אהבת התורה הזו ינק רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל מאימו, והיא שעמדה מול עיניו, כאשר על אף שאיבד את הוריו ואת כל משפחתו בשואה, המשיך להקדיש את כל חייו להרבות תורה ולהקמת מוסדות תורה בארץ ישראל.

בין מוסדותיו שהקים בארץ ישראל היה מוסד לילדים יתומים פליטי שואה שנקרא 'בתי אבות'. היה זה שנה וחצי לפני שהקים את ישיבת פוניבז'. את כל מרצו השקיע לרווחתם של הילדים שהתגוררו בבתי אבות.

אלא שהפרוטה לא הייתה אז מצויה. הרב מפוניבז' כיתת את רגליו על מנת לגייס כספים שיסיפיקו לקיומו של מוסד בתי אבות ובמקביל גם לקיומה של ישיבת פוניבז'.

בנו יחידו, הרה"ג אברהם כהנמן זצ"ל, שהבחין בקושי של אביו לעמוד בהחזרי התשלומים לכל הספקים, פנה אל אביו: "אבא, חייבים להחליט. את מה אתה מעדיף? את הישיבה או את המוסד? אם אתה רוצה להשאיר את הישיבה, תסגור את 'בתי אבות', אבל אי אפשר להחזיק ביחד את שני המוסדות, בסוף זה כ ל יקרוס, חלילה".

הרב מפוניבז' הביט בעיניו של בנו רבי אברהם ואמר: "אבריימל, ה

אבריימלה, לאחר השואה האיומה כשכל התורה בפולין, בליטא, בהונגריה, בגליציה, ברומניה עלתה בעשן,

חשוב לי מאוד לבנות עוד ישיבה, עוד מקום תורה, אבל מה אעשה? מרן החפץ חיים, שהיה מורי ורבי, והכיר את החלומות שלי, את החזון שלי, אמר לי: 'תדע לך, תורה בלי חסד - לא יהיה לה קיום. אתה רוצה לפתוח ישיבה? תקדים ותפתח מוסד של חסד'. בלי חסד לא יהיה קיום לתורה. חז"ל לימדו אותנו כי תורה - תחילתה חסד וסופה חסד. אני מוכרח להקים עוד ועוד ישיבות, אך אם אסגור את 'בתי אבות', המקום שנותן בית חם לילדים ניצולי המלחמה - אסגור גם את כל זכות הקיום של ישיבת פוניבז'. אני מוכרח להמשיך ולהחזיק את מוסד החסד הזה".

כזו אהבת תורה ואהבת חסד עמדה מול עיניו של מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל. את כל זה יכול היה לעשות רק בגלל שכאשר היה ילד קטן, ראה וחש על בשרו את מסירות הנפש הגדולה של אמו הצדקנית הרבנית איטה לאה ע"ה, שכיתתה את רגליה בשלג הכבד, בקור העז וברוחות הסוערות, כדי להוביל אותו ואת שני אחיו אל התלמוד תורה ובחזרה, רק כדי שלא יעבור עליהם יום אחד בלי לימוד תורה. זו הייתה הגרסא דינוקתא של מרן הרב מפוניבז'. מה שנצרב לילד בקטנותו, מלווה אותו לכל ימי חייו.

אחת מניצולות השואה, שהייתה מילדי המנזרים, העידה על פעילותו של רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל: "זה היה לפני שנים רבות, לאחר השואה. הייתי בת 4, אמה החביאה אותי במנזר "סן-פטר" בליטא. היא חיבקה אותי ואמרה בדמעות: 'עד שאחזור, זכרי! את יהודיה, בת לעם הנבחר, בת לעם ישראל, במשך היום ילמדו אותך דת אחרת. בלילה, אחרי כיבוי אורות, אמרי 'שמע ישראל' והתפללי לאבינו שבשמים שישמור ויגן עלייך'. אמי עזבה ומאז לא ראיתיה. שמרתי באדיקות על אמירת 'שמע ישראל' כלילה לפני השינה. ואז, ערב אחד הוא הופיע, איש גבוה עם זקן לבן ארוך וכובע שחור. הוא לקח כסא קטן, ועמד עליו באמצע החדר, עמד ושתק. ופתאום התחיל לבכות. ואז התחיל לשיר: 'שמע ישראל ה' אלוקינו

ה' אחד'. ואחר כך אמר: 'המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים'. גם אנחנו בכינו איתו. קמנו אליו, אני ואנט, פטריסיה ומרים. כל מי שהרגישה שיש לה נשמה יהודית. וכך, בבכי ובשירה, עזבנו את המנזר. הלכנו עם המלאך שבא להחזיר אותנו הביתה, לעם ישראל".

ראו עד כמה הגרסא דינוקתא של הרב מפוניבז' עצמו היא שהפכה אותו למקים עולה של תורה בארץ ישראל שלאחר השואה לבני ובנות ישראל, פליטים ופליטות, אודים מוצלים מאש.

ויהי בחצי הלילה

לפניך מספר בתים מתוך הפיוט 'ויהי בחצי הלילה' הנאמר בסוף הגדה של פסח. בתי הפיוט רומזים לאירועים ודמויות מהתורה, הנביאים והכתובים. צייני לאחר כל בית על מי/מה רומז הכתוב. היעזרי בתרמילון שבעמוד ליד:

1. גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה

על מי מדובר?

2. דנת מלך גר בחלום הלילה

על מי מדובר?

3. הפחדת ארמי באמש לילה

על מי מדובר?

4. וישר ישראל למלאך ויכל לו לילה

על מי מדובר?

5. זרע בכורי פתרוס מחצת בחצי הלילה

על מי מדובר?

6. חילם לא מצאו בקומם בלילה

על מי מדובר?

7. טיסת נגיד חרשת סלית בכוכבי לילה

על מי מדובר?

8. לאיש חמודות נגלה רז חזות לילה

על מי מדובר?

9. משתכר בכלי קדש נהרג בו בלילה

על מי מדובר?

10. נושע מבור אריות פותר בעתותי לילה

על מי מדובר?

11. שנאה נטר אגגי וכתב ספרים בלילה

על מי מדובר?

12. עוררת נצחך עליו בנדר שנת לילה

על מי מדובר?

תראיתן:

- בלשאצר, נכדו של נבוכדנצר, ששתה יין בכלי המקדש.
- דניאל איש חמודות, שניצל מגוב האריות בנס.
- המלך אחשורוש, שנדדה שנתו בלילה וציווה להביא לפניו את ספר הזכרונות.
- דניאל איש חמודות, שפתר ואף גילה את חלומו של נבוכדנצר מלך בבל.
- המן הרשע שכתב ספרים להשמיד ולהרוג ולאבד את היהודים.
- סיסרא, שר צבא יבין, שנלחם בחרושת הגויים. הכוכבים ממסילותם נעקרו להלחם בו.
- יעקב אבינו, שנלחם בשר צבא עשיו ויכל לו.
- אברהם אבינו, ברודפו אחרי המלכים כדי להציל את לוט בן אחיו.
- פרעה, בכור מלכי מצרים, אשר שכנו בפתרוס.
- לבן הארמי, שנגלה לו הקב"ה 'אמש לילה' לומר שלא יפגע ביעקב.
- אבימלך גר, שנגלה לו הקב"ה לומר לו לא לגעת בשרה אמנו.
- חיל פרעה ופרשיו, אשר נשטפו במי ים סוף ומרכבותיהם צפו בבוקר.

החמץ האנופת

המצה נשכבה שם, ענווה ושקטה
ללא שום תבלינים, ככה - פשוטה
המצה לא הכריזה 'אני' ו'אני'
המצה היא כמו לחם, אבל כה עני
רק קמח ומים, ללא שום התפחה
זה מה שיש לה, ובזה היא שמחה.

היה היה, לפני כמה שנים
בצק מנופח, מבחוץ ובפנים
לאחר שנילוש, על שולחן הוא הונח
ובכמה רגעים הוא קם ותפח

אני הכי טוב, אין כמוני בעולם
הכריז הבצק כך לאוזני כולם
אני כה גדול, כה יפה ומוצלח
וכך הוא תפח, ותפח ותפח

הבצק, שקוראים לו כולם "החמץ"
הוכנס לתבנית, ובלי להתאמץ
לתנור הוא נדחף, ושם הוא הונח
והנה תפח עוד, וללחם הפך

מהתנור הגיח החמץ הגאוותן
רברבן ושחצן, וכזה פטפטן
'אני ואני, הכי טוב וחכם
אני כה נאה, הכי מכולם!
כך סיפר החמץ לכל מי שמצא
ולפתע נתקל ב...מצה

כל דכפין ייתי ויכול

קראי את הסיפור הבא:

בכפר אחד באוקראינה חי יהודי צדיק בשם רבי אליעזר. רבי אליעזר היה ידוע בעיקר במידת חסדו, ובייחוד בהכנסת האורחים המופלגת שנהג בעין יפה. רבי אליעזר היה מצפה לאורחים בכל יום, ואף מעמיד שומרים בקצה הכפר כדי שישגיחו אם מגיע מישהו מחוץ לכפר כדי שיוכל לארחו. לכל אורח היה מציע מיטה, מאכיל כהוגן ודואג לכל מחסורו בעת שהייתו. בשמים כ"כ הוקירו את מעשהו הייחודי של רבי אליעזר. מאז אברהם אבינו לא היה אדם שהכניס אורחים באופן כזה. ואכן, החליטו בבית דין של מעלה לזכותו בשכר רב.

ומה שכר ייתנו לרבי אליעזר ואשתו הרבנית הצדקנית שרה? לא חסר להם דבר אלא בן שיאיר את ביתם. מיד הוכרז בבית דין של מעלה: בן יולד להם, בן שיאיר לא רק את ביתם אלא את בני כל ישראל. בשמיים כבר התכוננו להוריד נשמה של צדיק, נשמה גבוהה מאד, שתיוולד לרבי אליעזר ורבי שרה. אך כלל יש בשמיים: לפני שמקבלים שכר, מוכרחים בית דין של מעלה לנסות את האדם ולראות האם הוא אכן ראוי לכך. מי ילך, שאלו כל המלאכים, ויבדוק האם רבי אליעזר מכניס אורחים בשמחה גם כשקשה מאד?

אני אלך, הכריז אליהו הנביא. ואיך ינסה את רבי אליעזר? התחפש אליהו הנביא לעובר אורח, שם תרמיל על כתפו ומטה בידו והגיע לכפר הקטן דווקא בצהרי שבת. איזה חילול שבת מזעזע! אף אחד מתושבי הכפר כמובן לא התייחס לעובר האורח הזה, אבל רבי אליעזר לא שם ליבו אליהם. מיד רץ הוא אל עובר האורח והציע לו ללון אצלו, הציע לו מיטה והגיש לו אוכל. גם במהלך השבת ראה רבי אליעזר כיצד האורח איננו מקפיד על מספר הלכות חמורות: הוא הדליק נר בחדרו - איסור חמור מאד! אך רבי אליעזר ואשתו שרה לא העירו לאורח כלל, רק קיבלו אותו באהבה.

מיד החליטו בשמים לזכות את רבי אליעזר בבן צדיק מאד, וכך נולד רבי ישראל בן אליעזר - הלא הוא הבעל שם טוב.

שאלות העמקה:

1. מדוע לדעתך ניסו את רבי אליעזר לפני שזיכו אותו בבן צדיק?
2. מדוע דווקא אליהו הנביא ניסה את רבי אליעזר?
3. השלימי: "גדולה הכנסת אורחים כ..."

כחצות או כחצות?

שמות יב, כט

"ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה"

מתי הכה ה' כל בכור על פי הפסוק שהובא לעיל?

שמות יא, ד

"ויאמר משה כה אמר ה' כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים" על פי דברי משה, מתי יצא ה' בתוך מצרים להכות את מצרים?

רש"י יא, ד ד"ה כחצות הלילה

"כחצות הלילה" - כהחלק הלילה כחצות כמו (מ"א יט) כעלות (תהלים קכד) בחרות אפם בנו זהו פשוטו לישבו על אופניו שאין חצות שם דבר של חצי (ברכות ד) ור"ד כמו כחצות הלילה ואמרו שאמר משה כחצות דמשמע סמוך לו או לפניו או לאחריו ולא אמר בחצות שמא יטעו אצטגניני פרעה ויאמרו משה בדאי הוא אבל הקב"ה יודע עתיו ורגעיו אמר בחצות.

בארי כיצד מסביר רש"י את ההבדל בין דברי הקב"ה למשה לבין דברי משה אל פרעה:

עייני בדברי רבנו בחיי. האם תשובתך תואמת לתשובתו?

רבנו בחיי שמות יא, ד

כה אמר ד' כחצות הלילה - הקדוש ברוך הוא אמר לו: 'כחצות', כי כן העידה התורה במעשה: 'ויהי בחצי הלילה וד' הכה כל בכור' (יב, כט), אבל משה אמר: 'כחצות', דרשו רז"ל (ברכות ד ע"א): כדי שלא יטעו אצטגניני פרעה, ויאמרו: 'משה בדאי הוא'.

מדוע היה חשש שיטעו אצטגניני פרעה ויאמרו שמה בדאי? עייני בדברי רבי אברהם אבן עזרא ועני: מה היה הקושי בו עלולים היו להיתקל חרטומי פרעה?

רבי אברהם אבן עזרא שמות יא, ד

"כחצות הלילה. יש מדקדקים שאמרו כחצות שם הפועל. והטעם כאשר יהיה חצי הלילה בשוה. כי רצו לדמותו כמו ויהי בחצי הלילה וידוע כי אין יכולת בחכם לידע רגע חצי היום כי אם בטורח גדול בכלים גדולים של נחשת. ואף כי חצי הלילה שהוא יותר קשה."

מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יב פסוק מ - ומושב בני ישראל

"בחצי הלילה נדבר עם אבינו אברהם בין הבתרים ובחצי הלילה נולד יצחק ובחצי הלילה לקו בכורות מצרים, שנאמר: 'ויהי מקץ' - קץ אחד לכולן: שלושים שנה וארבע מאות שנה. שלושים שנה אלו מה טיבן? מיום שנידבר עם אבינו אברהם בין הבתרים ועד שנולד יצחק - ל' שנה. ומשנולד יצחק ועד שיצאו ישראל ממצרים ארבע מאות שנה."

עייני בדברי המדרש: אילו עוד אירועים קרו בחצי הלילה בדיוק?

לחברים בבית

בואת דיבור

מי היה מאמין...

אם היו אומרים לי לפני חודש שאני עשויה לחשוב ששיעור אנגלית הוא דבר נחמד, הייתי מגחכת. היום, לא נעים להודות, אני די חושבת כך.

מעולם לא חשבתי ששיעור אנגלית רגיל (ומעצבן) הוא הזדמנות מצוינת לפגוש את המורה ואת החברות וליהנות מהווי בית הספר. אני לא מדברת על כך שאינו דומה ההסבר של המורה שבכל זאת מפשט את החומר החדש, גם אם הוא לא חביב בעיני, לניסיון לפצח לבד דפי תרגול ששלחו לנו בדואר.

נו, טוב. לפחות אני יוצאת עם מוסר השכל מחופשת הלימודים הבלתי-מוזמנת הזו... אנחנו תמיד שואלות את המורה, 'המורה למה צריך ללמוד הבעה/דקדוק/מדעים/לשון. מה יצא לנו מזה...?'

פתאום מתברר שמגוון המקצועות די מסייעים בשעות הממושכות בין כותלי הבית בערב פסח. קחו למשל את חישוב נפח הבית. זה באמת תרגיל מורכב. רק אחרי שפותרים אותו אפשר לדעת אם ניקינו לפסח את חציו או רק שלישי ממנו. תודו שלולא המורה לחשבון לא היינו מצליחות לבצע אותו.

אם המורה למדעים הייתה יודעת כמה השיעור שלה עוזר להבין את כל העניין הזה של הקורונה, היא בוודאי הייתה רווה נחת. בסוד, אל תגלו, כי אנגלית אני באמת לא אוהבת - הצלחתי להבין את הוראות הכביסה שהיו רשומות על השמלה החדשה שקנו לי לפני שידענו שחנויות הבגדים עומדות להיות סגורות בערב החג.

אפילו המורה למלאכה מוזמנת לראות כיצד הטכניקות שהיא לימדה אותנו עוזרות לי כאן עם כל מיני תיקונים קטנים (התופרת שלנו בבידוד).

ומי מדבר על המחנכת - שכל שיעורי היהדות שלה הופכים להיות רלוונטיים כל כך - מידת הביטחון / הסבלנות / הכעס / הוותרנות / הארת פנים / כיבוד הורים.

הכל כל כך שימושי.

אז למה, בעצם, שאלנו פעם, מדוע צריך בכלל ללמוד?

החוברת בוודאי מגיעה גם לבתים של המורות,

אז -

מורותיי היקרות, תודה על הכל!

שנפגש בבריאות בקרוב (לדעתי אם כבר יוכלו לצאת בחול המועד יחדשו את הלימודים כבר אז, לא?!)

אני רצה להקליט את התובנה הזאת בקו הכיתתי.

בהצלחה לכולן!

נאמה

האיר פני המזרח

שעותיו האחרונות של מרן רבי עזרא עטיה זצוק"ל

סיפר הרב ישראל גליס, מאנשי ירושלים, עדות אישית מרגשת, אודות שעותיו האחרונות של ראש ישיבת "פורת יוסף", הגאון הגדול רבי עזרא עטיה זצוק"ל שנפטר לפני 50 שנה בדמדומי חמה של ל"ג בעומר שנת תש"ל: הבית ברחוב יוסף בן מתתיהו 20 נמצא ברחוב שבו גרו או עברו מדי יום גדולי עולם - רבי עובדיה הדאיה זצ"ל, האדמו"ר מביאלה, האדמו"ר מרחמסטריווקא, האדמו"ר מגור, הגר"ד סולוביציק ועוד - זצוק"ל.

רחוב מלא הוד באותן השנים שבו התהלכו רבני אשכנז לצד רבני ספרד, ישיבת פורת יוסף הנושקת לבית המדרש של גור, ישיבת המקובלים של "בית אל" לצד חצרו של האדמו"ר מביאלה ובתווך ישיבה שהוקמה אחר כך על ידי הרב ניסים יגן זצ"ל - קול יעקב.

הגאון רבי עזרא עטיה זיע"א שגר ברחוב יוסף בן מתתיהו 20 היה הארי שבחבורה קדישא שהקימה ויסדה את ישיבת פורת יוסף יחד עם רבי אפרים הכהן, רבי יהודה צדקה ורבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל.

הגאון רבי עזרא עטיה נולד בחאלב שבסוריה [ארם צובא] ב"ז בשבט תרמ"ז, אז חלק מהאימפריה העות'מאנית. אמו ואביו היו ממשפחת רבנים. מצד אביו היה צאצא של רבי יוסף קארו ומאמו לבית רבי אליהו שמאע הלוי.

אמו הלכה לעיר טדף להתפלל בבית הכנסת של עזרא הסופר ושם נדרה שאם יולד לה בן תקרא את שמו עזרא ותקדיש את כולו לתורה.

בילדותו התחנך בעיר חאלב אצל הרב יהודה עטיה. לארץ עלה עם משפחתו בהיותו בגיל 16. באותה תקופה שלחו את הבנים לעבוד ולמצוא פרנסה. אמו שהחליטה להקדיש אותו לתורה, הפקידה אותו בידי הרב עזרא הררי רפול, הרב שלום הדאיה והרב אברהם חיים עדס שהתחייבו לתמוך בו כלכלית בעזרת עשירי הקהילה החלבית על מנת שימשיך לדבוק בתורה.

הלומדים בישיבת פורת יוסף, הן בעיר העתיקה והן בעיר החדשה מקטמון עד גאולה, ראו בו מתמיד עצום. הרב יצחק ניסים הרב הראשי לישראל אמר כי הרב היה מקור השראה ללימוד בהתמדה.

בתקופה מסוימת הלך ללמד בישיבת אוהל מועד, לימים ישיבת פורת יוסף כאשר ראשי הישיבה היו הרב רפאל שלמה לניאדו והרב יוסף ידיד הלוי. בישיבה היה נחשב לעילוי וזכה ללמוד חברותא עם הרב יוסף ידיד הלוי.

בתחילת מלחמת העולם הראשונה התבקש על ידי הרב אברהם חיים עדס לעבור למצרים על מנת לחמוק מהגיוס. במצרים לימד תורה במשך 8 שנים בישיבת "כתר תורה" ובישיבת "אהבה ואחוה". כשחזר לארץ החל ללמד בישיבת פורת יוסף שנוסדה בשנת תרפ"ג. שנתיים לאחר מכן, לאחר פטירתו של הרב שלמה לניאדו, התמנה הרב עזרא עטיה לראש הישיבה ובמשך 45 שנה עמד בראשותה.

תמיד היה ראש הישיבה דן דין אמת וסירב בכל תוקף להיכנס לוויכוחים או מריבות, אף שעסקו בענייני הלכה. כך היה גם כאשר ביקשו ממנו לצאת נגד פסקים שונים בהלכה או נגד אישים מסוימים.

החזרת שטח הישיבה החרבה בעיר העתיקה הביאה את גבאי הישיבה למחשבה על פינוי ההריסות והקמה מחדש של הישיבה בעיר העתיקה. ראש הישיבה עודד את המנהלים והעסקנים לכך.

בשנת תש"ל, חודשיים ספורים לפני פטירתו, הוא חולל חידוש של ממש בישיבת פורת יוסף. "ישיבת יום השישי" בישיבה הזאת השתתפו למעלה משישים אברכים.

בימים ההם לא היה מקובל שאברכים ילמדו ביום שישי, אך ראש הישיבה הציע לאסוף את כולם לישיבה מיוחדת שבה ילמדו מסכתות שבת ועירובין כשעתיים וחצי.

הסיבה העיקרית להקמת הישיבה, מלבד הרצון להרבות

תורה הייתה לראש הישיבה החלטה לעזור לאברכים והעניק להם תמיכה הגונה ובעין יפה לכבוד שבת, כך סיפר לימים הגאון רבי בן ציון מוצפי. הוא הזמין את האברכים שחיו בדוחק ובעניות ונזקקו ביותר לתמיכה נוספת. בתום הלימוד היה ראש הישיבה דואג שייקחו הביתה סלים מלאים בכל טוב לכבוד שבת קודש.

הרב גליס זוכר שכנער בר מצווה הלכו כמה חברים לשמוע בליל שבת את מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל באולם של פורת יוסף שהיה משמש בימות החול אולם חתונות. הגר"ע זצ"ל היה מתבל את דרשתו בהלכה ואגדה. באייר תשכ"ד נפלה הקומה העליונה של האולם ופחד גדול נכנס בין כל המשתתפים. הוא זוכר שהגר"ע עטיה בא במיוחד מביתו לראות שאין נפגעים.

בשנת תש"ל חלה הידרדרות בגופו ובמשך החורף ידע כאב ומכאובים. תלמידים נכנסו לביתו לנהל איתו שיחות בענייני המסכת הנלמדת בישיבה. אל בית המדרש היו מתכנסים מדי פעם להשתתף בתפילות ובלמוד לרפואתו.

בתחילת חודש אייר תש"ל חלה הידרדרות קשה במצבו. בוגרים עלו לירושלים להעתיר ולזעוק לרפואתו. ביום שישי ט"ז אייר, התחילה קריסת מערכות. בשבת ערב ל"ג בעומר עברה השמועה בירושלים ובישיבות שחלה הידרדרות קשה. בכל אותם הימים לא משו ממיטתו הגאון רבי נתן סאלם ומחותנו רבי ניסים ענתבי. בבוקר יום ראשון רכן אל מיטתו תלמידו הרב הגאון ניסים עטיה ושמע אותו ממלמל שמות של מסכתות כמונה אבנים יקרות - מסכת בבא קמא מסכת בבא מציעא.

שחר של יום שני י"ט אייר הפציע. זהו תאריך משמעותי בהיסטוריה של הישיבה. בכל שנה העלו בישיבה זיכרונות מאותו יום רע ונמהר שבו נפלה ישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה. באותו בוקר השתפר מעט מצבו אבל לקראת הצהריים החלה הידרדרות חמורה.

הרב גליס ראה את נכבדי ישיבת פורת יוסף ממהרים

לביתו של ראש הישיבה הגר"ע עטיה. הוא עזב הכל ונדחק פנימה אל תוך הבית. במקום נכחו בניו בנותיו, רבני פורת יוסף ותלמידיו. הרב גליס עמד בין מרן הרב עובדיה יוסף והרב הגאון רבי בן ציון אבא שאול. לאחר כמחצית השעה הודיעו שהמדדים מחריפים והחלה גסיסה. כל הנוכחים החלו באמירת וידוי, הקיפו את המיטה וערכו סדר הקפות.

המעמד היה מלא הוד למי שזכה להיות בתוך הבית. מחוץ לבית עמדו רבנים ותלמידים כהנים שלא יכלו להיכנס אל הבית.

הדקות הללו נראו כנצח. היה אסור לזוז או להזיז את מיטת הרב, מאחר וכל תזוזה יכולה לגרום למותו.

בשלב מסוים המשתתפים החזיקו ידיים לאור בקשת המקובלים ואמרו צידוק הדין בלחש. הגסיסה הייתה ארוכה וניתן היה לחוש כיצד אראלים ומצוקים נלחמים על רבי עזרא עטיה זצ"ל.

כעבור דקות ארוכות, הבינו שהרגע הגורלי הגיע. רבי עזרא עטיה זצ"ל איננו. ניצחו האראלים את המצוקים.

בתוך הבית נשמעו זעקות שבר. מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל צעק: אבא, אבא. תושבים מירושלים שהשמועה הגיעה לאוזניהם החלו להגיע אל הבית והחצרו. אנשים, שרבי עזרא עטיה היה להם לאב רוחני, קרעו קריעה בבגדיהם.

הרגעים הללו נחרטו בזיכרוננו של הרב גליס. הוא זוכר את מרן הרב עובדיה שפרש לצד ומירר בכי. כשהתבקש על ידי בני המשפחה לנסח מודעת אבל, סירב וביקש מהרב נתן סאלם גיסו של ראש הישיבה ותלמידו הרב הגאון רבי מרדכי אליהו לנסח את המודעה.

"אני יצאתי מחוץ לבית אחרי שעות שלא זזתי כי לפי ההלכה אסור לזוז כשיש גוסס במחיצתך", אומר הרב גליס. "בימים אלו כשאני מביט על עשרות אלפי תלמידי הישיבות הספרדיות הפזורים בארץ ובעולם, אני רואה את אלפי תלמידיו שיצאו בעקבות הישיבה הגדולה 'פורת יוסף' ורבניה שניהנו פאר כראשי ישיבות ומורי הוראה בכל רחבי העולם היהודי".

פסקת טיעון

בעד או נגד, שני צדדים למטבע, לכל נושא יש תומכים ויש מתנגדים. בכתיבת פסקת טיעון, על הכותב לנקוט בעמדה ולהוכיח את עמדתו. בכל טיעון תופיע טענה ברורה והחלטית, אחריה חייבים להופיע נימוקים. נימוק הוא אמירה המוצגת בטיעון שמטרתה לבסס, להוכיח, להצדיק או לתמוך בטענה.

כדי להציג בטיעון נימוקים מספקים ומשכנעים - שאלו את עצמך:

- האם מספר הנימוקים מספק?
- האם הוספתי דוגמאות התומכות בנימוקים?
- האם הנימוקים מעניינים?
- האם הם ברורים?
- האם ההקשרים הלוגיים תקינים?
- האם הנימוקים נתמכים על ידי מקורות מידע מהימנים?

מבנה של פסקת טיעון: טענה + נימוק

תחילה עלייך להציג את הטענה במשפט מפתח, ולאחר מכן להציג את הנימוקים בצורה מסודרת עם שימוש במילות קישור. לדוגמא: "ניתן להוכיח טענה זו באמצעות נימוקים אלו", "טענתי נתמכת במספר נימוקים, כדלהלן", "הנימוקים להלן יוכיחו את נכונות דעתי" וכד'.
לאחר הנימוקים יש לסיים בסיכום, מסקנה או המלצה.

לפניך נושאים לדיון, בחרי אחד מהם והציגי את עמדתך בפסקה, על פי הכללים שנלמדו עד כה:
קייטנות קיץ, תלבושת בית הספר, מבחנים.

עמדתך:

בעד או נגד _____

טיעונים לשכנוע:

דוגמאות:

מקורות לביסוס הטענות:

משפט סיום: _____

כותרת: _____

כתיבת הפסקה:

הבנת הנקרא

תיהלוך טקסט

טרם תעני לשאלות בקטעי הבנה, נדרש תהליך המסייע בהשבת תשובות, בדיוק ובהבנה של הטקסט. תחילה קראי את המאמר 'ברפרוף', ולאחר מכן, גשי לקרוא בעיון את השאלות. יש שאלות בהן תדרשי לצטט מתוך הכתוב, לאתר מידע, לפעמים יהיה עלייך לארגן מידע בצורה של טבלה, בשאלות מסוימות תצטרכי למצוא קשר הגיוני בין קטעים ומשפטים, או של מילה במשלב גבוה על פי הקשר במשפט. לפעמים יבקשו ממך להבין את עמדת הכותב, כמו כן, תפגשי שאלות הערכה המבקשות חוות דעת אישית.

לפני כל שאלה כתבי ליד השאלה מה היא דורשת, עבודה זו תקל עלייך את מציאת התשובה במאמר.

ספינה המורכבת מ-15 מיליון מקלות שלגונים

כאשר רוב מקדונלד הוריד את ספינתו אל המים בנמל אמסטרדם, עצרו הצופים את נשימתם: האם יצליח להשיט את הספינה או שמא היא תתהפך ואולי אפילו תתפרק? הוא לא היה מודאג. בטוח היה שיכול הוא להשלים משט בספינה.

יש מי שבונים ספינות מעץ במו ידיהם ואפילו מצליחים לשוט בהן, אבל איש לא בנה ספינה מגזירי עץ קטנים, וליתר דיוק: ממקלות של שלגונים ("ארטיקים").

מקדונלד, אמן אמריקאי המתגורר באמסטרדם שבהולנד, הגה את רעיון בניית הספינה כאשר טיפל בילדים חולים. הוא רצה להעמיד בפניהם אתגר מעניין. ואכן, מכל העולם שלחו אליו מקלות משומשים של שלגונים. הוא קנה כמות עצומה של דבק חזק, ובסבלנות רבה חיבר מקל למקל בעזרתו. את הדגם לבניית הספינה לקח מספינות הוויקינגים.

מציאה

סדרי את המשפטים על פי הסדר הכרונולוגי (סדר ההתרחשות):
מקדונלד אינו מסוגל כבר לראות מקלות שלגונים מול העיניים.
מקדונלד הגה את רעיון "הספינה" בעת שטיפל בילדים חולים.
מקדונלד חיבר את המקלות במשך יותר משנתיים.
מקדונלד שלח בקשה לכל העולם לקבל מקלות שלגונים.
מקדונלד ערך את המשט בנמל אמסטרדם.

היסטוריה

התושבים באירופה בראשית האלף השני היו תחת שלטון פיאודלי. הם חיו באחוזה שהשתייכה לאדון (דוכס/רוזן/ברון). האיכרים שהתגוררו באחוזה עבדו עבודת אדמה ושירתו את האדון במגוון תחומים. מהו פיאודליזם?
המלך העניק אדמות לאציל, האציל העניק אדמות לאציל נמוך ממנו, וכן הלאה. בעל האדמות נקרא סניור, ובעל האחוזה נקרא ואסל (נאמנו ומשרתו). פאודום משמעותו הפקד, האדון היה מפקיד בידי הואסל את האדמה בתנאי שהאחרון היה מתחייב לשמור לו אמונים.
מבנה החברה הפאודלית: מלך - רוזנים - דוכסים - ברונים - איכרים, צמיתים.
תנאי הכלכלה הקשים בימי הביניים והדרכים המשובשות, הקשו על המלך את השליטה, על כן הוא חילק את רוב הקרקעות שבבעלותו לאצילים הנאמנים לו.
שבטים נודדים החלו להיכנס בשערי אירופה, הגיעו בעלי מלאכה שונים, בשונה מעבודת האדמה ששררה באירופה. החיים בעיר כלל לא דמו לחיים באחוזה פיאודלית. תושבי העיר לא היו מחוברים לאדון, ולא היו קשורים לקרקע, היה עליהם רק לשלם מיסים. ביניהם היו בעלי מלאכה שונים כגון: אופה, סנדלר, חייט, סוחר יין וכולי.

מציאה

כתבי 3 הבדלים מתוך הכתוב בין אחוזה פיאודלית לעיר:

- _____
- _____
- _____

לוויקינגים היתה שיטה מיוחדת בבניית ספינות עשויות מעץ אלון. לספינות היה חרטום מעוגל כלפי מעלה, תורן אחד ומפרש אחד בודד.

ספינה כזו בדיוק בנה מקדונלד במשך יותר משנתיים, מן המקלות המשומשים. 15 מיליון מקלות הספיקו לו כדי להקים ספינה באורך 15 מטרים, שמסוגלת לצוף על המים. והוא לא עשה זאת סתם לשם שעשוע.

"המטרה שלי", אמר האמן, "הייתה להוכיח לילדים, ובמיוחד לילדים חולים, - שביכולתם לעשות כל דבר. אם הם חולמים על משהו, הם גם יכולים להגשים את החלום".

עכשיו, סיפר מקדונלד, הוא אינו מסוגל כבר לראות מקלות שלגונים מול העיניים, אך רעיונות חדשים כבר בדרך.

מציאה

חברי שאלה אחת שתשובתה נמצאת בטקסט - עבור 2 מתוך 6 ממדי ההבנה.
לפניך סיכום של הקריטריונים בתיהלוך טקסט, סמני ליד כל שאלה את ממד ההבנה אותו היא דורשת:

1. איתור מידע
2. ארגון מידע
3. הבנה לשונית
4. קשר לוגי
5. פרשנות והסבר
6. הערכה - חוות דעת

מציאה

עני על השאלות:

1. מאיזה חומר היו עשויות ספינותיהם של הוויקינגים? _____
2. מדוע עצרו הצופים את נשימתם? _____
3. מה היה עיסוקו של מקדונלד? _____
4. מה הסבר המילה חרטום בהקשר הנוכחי? אף / החלק הקדמי / איש חכם
5. מדוע נדרשה סבלנות בהכנת הספינה? _____
6. האם דעתו של מקדונלד בדבר הגשמת כל חלום תואמת את השקפתך/ דעתך בעניין? נמקי!!!
7. מדוע לדעתך, בחר מקדונלד לבנות את ספינתו דווקא ממקלות שלגונים?
8. בטקסט מוזכר נמל אמסטרדם, אלו נמלים נוספים את מכירה? (2) _____

נקודות לסיכום	
המלך	
האפיפיור	
הטענה	
הצעדים בהם נקטו	
ההשלכות	

אחד המלכים שהוחרמו על ידי האפיפיור היה היינריך הרביעי, קיסר גרמניה. הקיסר חשש שאצילים יתחילו למרוד בו. הוא הגיע לעיירה קנוסה שבאיטליה לאחר שחצה את האלפים המושלגים, בעיירה קנוסה התגורר האפיפיור. במשך שלושה ימים נאלץ הקיסר להמתין בשלג לפני שערי העיר, עד שמחל לו האפיפיור.

סיפור זה מסמל את ניצחונו של האפיפיור על המלכים, והוא אחד הגורמים להיענות של המון הנוצרים לקריאת האפיפיור לצאת למסע הצלב.

שאלה: איזה קשר קיים בין ההליכה לקנוסה למסעי הצלב?

דקדוק

מהן מיליות

- מילות קישור - גם, מלבד, ועוד, רק, חוץ מ....
- מילות שאלה - האם, הייתכן, האמנם?
- מילות יחס - בעצם, לבד, מתחת, מעל, על ידי, בלעדי, מסביב, אל, מאחורי, על יד.
- מילות קריאה - די! אוי! חבל! הידד!
- תואר הפועל - במהירות, בשביל, כאן, היטב, מיד.

מעניין לדעת

קראי את הקטע שלפנייך והשיבי על השאלות שלאחריו:

עוד על החיים בעיר בתקופת ימי הביניים

בתקופה זו, כלי התחבורה הנפוצים היו עגלות הרתומות לסוסים, העגלות נסעו ברחובות העיר הצרים והמפותלים. ברוב שעות היום שררה בעיר אפלולית, זאת מכיוון שהבתים הצמודים מאוד זה לזה, הסתירו את אור השמש. בתקופה זו עדיין לא הומצא החשמל ואפילו לא היו גפרורים, חלונות הבתים היו עשויים לרוב אריגים או עורות בעלי חיים, דרכם חדר רק אור עמום אל הבית. בלילות שררה חשכה, וכאשר יצאו תושבי העיר מבתיהם הם האירו את דרכם בעזרת לפידי אש. השימוש בלפידים גרם לעיתים לשריפות, מכיוון שהבתים היו עשויים עץ. בנוסף, בתקופה זו לא הייתה בעיר מערכת תברואה מסודרת, ולכן פרצו לעיתים קרובות מגפות.

שאלות:

מה היה הגורם למגיפות בתקופת ימי הביניים? _____
 מדוע שררה אפלולית ברחובות? _____
 כתבי 3 הבדלים בין החיים שלנו כיום, לבין החיים בתקופת ימי הביניים:

- _____
- _____
- _____

מאבק האפיפיורים במלכים

התפתחות הערים החלה במחצית השניה של המאה ה-11. בתקופה זו שלטו באירופה המלכים הנוצריים, המלכים ריכזו בידיהם את השלטון על המקומות השונים. המלכים התערבו בענייני הכנסייה, הם קבעו למשל מי יהיה הבישוף במקומות אלה.

האפיפיור רצה לנטרל את השתלטות המלכים, אך המלכים טענו שהאדמות שייכות להם, והם רשאים לתת אותם למי שיבחרו.

האפיפיורים בתגובה יצאו למאבק נגד המלכים, הטילו עליהם חרם, אצילים רבים נצלו את ההזדמנות, והפסיקו למלא את חובותיהם למלך.

לפנייך טבלה המסכמת בנקודות את הקטע הנ"ל, השלימי את הטבלה:

לדוגמא מעל - ביחס אלי, מעלי, כמו כדורים שלי - כדורי.
וכך גם המיליות: מתחת, אל, מאחורי, לפני, על ידי, בלעדי ועוד.

אות השימוש 'ש'

ש' השימוש היא קיצור של המילה אשר:
אם הפועל בזמן הווה, אפשר לכתוב ה בפתח במקום ש בסגול.

עני על השאלות בתוספת ש' או ה':

- איזה חוברת קנית? _____
- באיזה ספר קראת? _____
- אילו מדבקות בחרת? _____
- מאיזו מגירה לקחת את הדף הזה? _____

- הילדים _____ נחשפים לספרים בגיל צעיר, יצליחו יותר בלימוד הקריאה.
- התלמידות _____ התנהגו בדרך ארץ, קיבלו ציון גבוה בתעודה.
- בנות _____ יודעות אנגלית, מסתדרות בקלות בכל מקום.
- אנשים _____ מקפידים על אורח חיים בריא, מאריכים ימים.

אותיות ב' ל' מ'

גם אותיות ב' ל' מ' הן קיצורים של מילים:
האות ב' יכולה לשמש כקיצור של המילים: במקום, בשעה, בעזרת, באופן...
האות ל' יכולה לשמש כקיצור של המילים: לשם, למען, בשביל, אל...
האות מ' יכולה לשמש כקיצור של המילים: מן, מתוך, עשוי מ...
שימי לב - כאשר המילים הופכות לאותיות - הן נצמדות למילים שלאחריהן.

כיצד נזהה את המיליות:

- קיימות שלוש דרכים לזיהוי המיליות:
- למיליות אי אפשר להוסיף מילת שייכות (של...)
  - את המיליות אי אפשר לרבות (להוסיף את המילה מאוד)
  - את המיליות אי אפשר להטות לפי זמנים. (עבר לעתיד וכו')

- הקיפי את המיליות במשפטים שלפנייך: (בכל משפט יש לפחות אחת)
- שירה העבירה את הפירות המסוכרים מן הסיר אל הקופסא.
  - סבתא שרה הכינה עוגה לכבוד יום ההולדת והניחה אותה על השולחן.
  - דוד למד היטב למבחן ואמר: "לפעמים אפשר גם ללמוד לבד בלי חברים".
  - שרי הגיעה לכאן במהירות.
  - סבא חילק לכל בני המשפחה דמי חנוכה.
  - הילדים החביאו מיד את האפיקומן מאחורי הספה.

- השלימי את המשפטים הבאים בעזרת מיליות מתאימות:
- _____ השולחן היו מונחות קערות פירות _____ בקבוקי מיץ קר.
  - מה עדיף, לקרוא ספר _____ לשחק בחבל?
  - _____ הבריאות עדיף לשתות _____ בקיץ.
  - _____! אנחנו יוצאים לטיול מחר!
  - _____ הקופסא היו העוגיות.

מילות יחס - מיליות שניטות

מילות יחס הן מיליות שיכולות להתייחס לגופים שונים, לכן הן ניטות, בדומה לנטיית השייכות.
הן מתחלקות לשתי קבוצות:
קבוצה א': דומה לנטיית שייכות ביחיד
לדוגמא: מול - ביחס אלי, מולי, כמו כדור שלי - כדורי.
קבוצה ב': דומה לנטיית השייכות ברבים

משימה

כתבי את המשפטים שוב, והחליפי כל מילת יחד לאות שימוש:

- _____ הוצאתי את הקלמר מתוך הילקוט:
- _____ הלכתי לישון בשעה 10:00 בדיוק:
- _____ הרמתי את התינוק בצורה זהירה:
- _____ הלכתי למכולת בשביל לקנות חלב:

זיכרון

זרמים

באוקיינוסים ובימים הגדולים קיימים זרמים = נחלים.
 קיים נס פלאי: הזרמים השונים לא מתערבבים במים ושומרים על טמפרטורה משלהם.
 הזרמים שונים זה מזה
 א. בטמפרטורה
 ב. בקצב הזרימה
 ג. ברוחבו
 ד. בעומקו

זרמים חמים:

זרמים חמים, יותר בקיץ.
 הזרמים משפיעים על הארץ כשהם זורמים בסמוך אליה: על חום או לחות.
 הזרמים החמים מקורם בקו המשווה.
 הזרמים החמים, חמים יותר באזור קו המשווה.
 מעל הזרמים החמים נושבות רוחות חמות עולמיות.
 הזרמים החמים זורמים באותו כיוון אליו נושבות הרוחות החמות העולמיות, בחצי הכדור הצפוני
 הזרמים החמים יוצאים מקו המשווה צפונה לעבר הקוטב הצפוני - כמו הרוחות החמות, ואילו בחצי
 הכדור הדרומי יוצאים הזרמים החמים מקו המשווה דרומה, לקוטב הדרומי.
 זרמים חמים מופיעים במפת הזרמים בגווי האדום (במציאות באוקיינוסים צבעם זהה למימי
 האוקיינוסים).

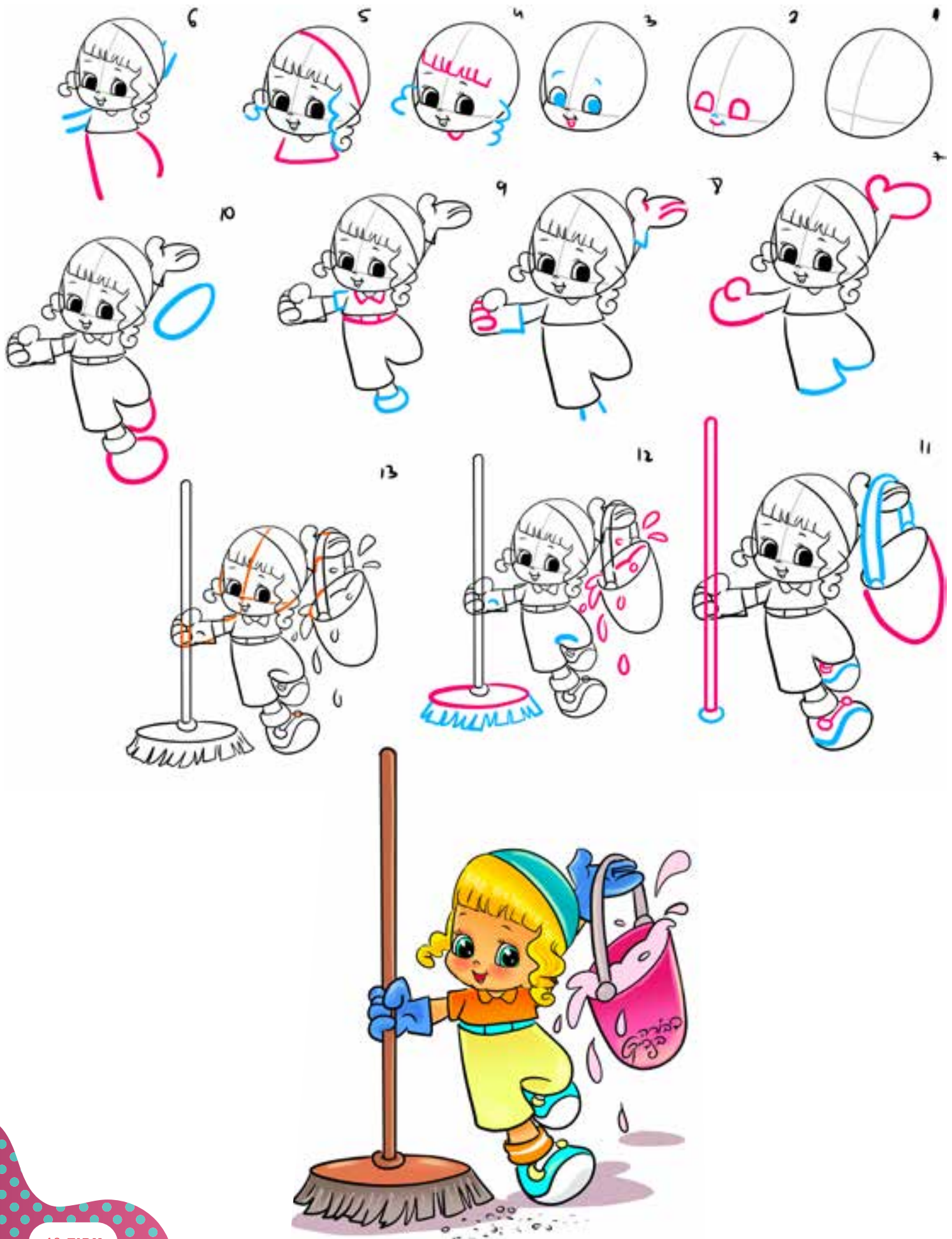
זרמים קרים:

זרמים קרים, קרים יותר בחורף.
 זרמים קרים משפיעים על הארץ כשהם זורמים בסמוך אליה, על קור ויובש.
 זרמים קרים מסומנים במפה בגווי הכחול.
 מעל זרמים קרים נושבות רוחות קרות עולמיות.
 הזרמים הקרים מהקוטב הדרומי פונים צפונה לקו המשווה.

משימה

שרטטי את כדור הארץ (צורת מעגל), צייני את שני הקטבים (הצפוני והדרומי) שרטטי את קו
 המשווה. הציגי את מפת הזרמים והרוחות על ידי חיצים, לזרמים קרים השתמשי בצבע כחול, ולזרמים
 חמים בצבע אדום:

לחצות לציור עם דבורה בנדויק

טיפ

כדי לצייר מדויק יותר את תווי הפנים, כדאי להוסיף שני קווים פשוטים בפנים אחד לאורך ואחד לרוחב הפנים את הקווים האלו נצייר בקו בהיר כי בסיום הציור נמחק אותם. על קו הרוחב נצייר את העיניים וקו האמצע חוצה לנו את הפנים ועוזר לנו ליצור זווית נכונה בפנים.

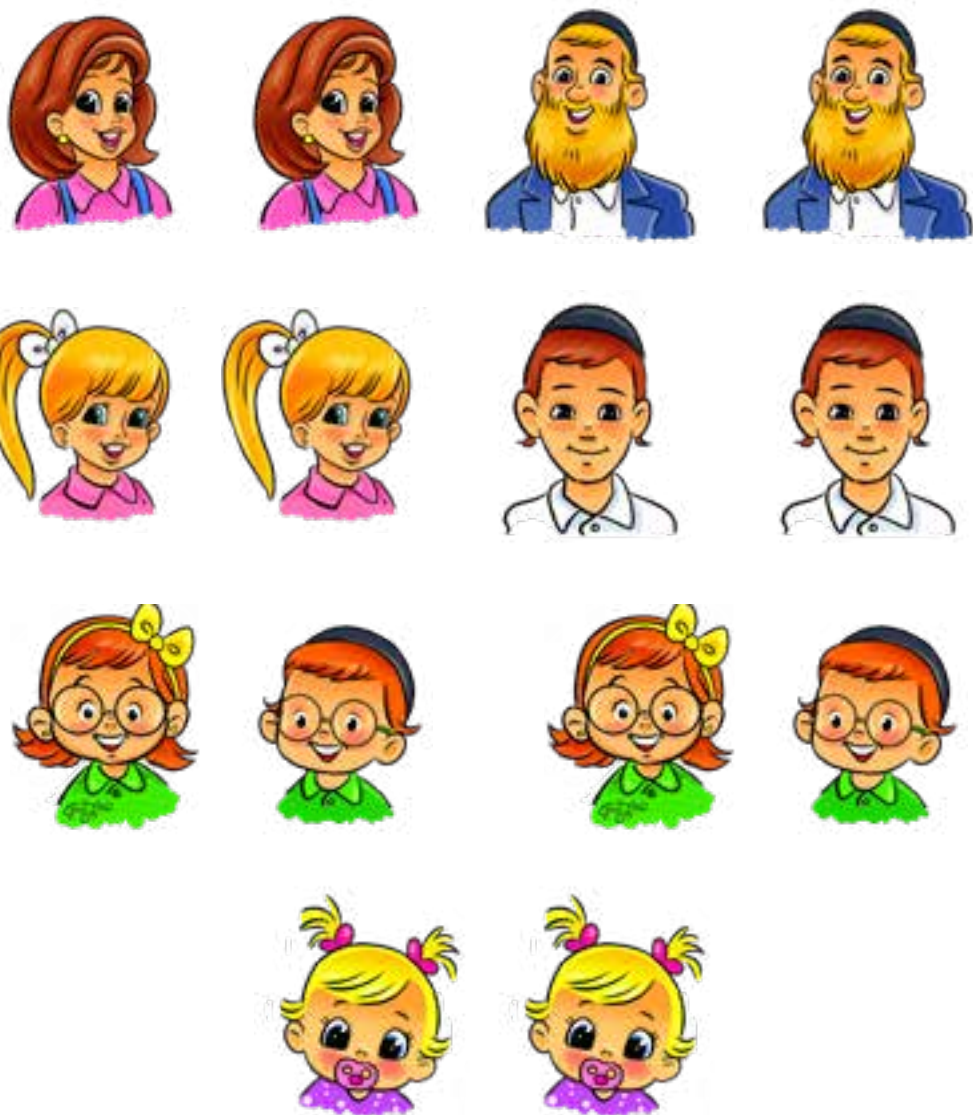
1. נתחיל בציור ראש הילד
2. נצייר עיניים אף ופה
3. נשלים את תווי הפנים
4. נצייר את שער הראש ונוסיף צוואר
5. נשלים את השער נצייר כיפה ונעבור לגוף
6. נצייר את הידיים ותחילת הרגליים
7. כעת לכפות הידיים נשלים את המכנסים
8. נשלים את אצבעות הידיים ונוסיף את רגל
9. כעת לגרב הצווארון בחולצה השרוול והחגורה
10. נצייר את הנעלים ונתחיל בציור הדלי
11. נשלים את ציור הדלי וגם את הנעלים נצייר את מקל המטאטא
12. כעת נוסיף את הפרטים האחרונים וסיימנו
13. נמחק את קווי הבסיס המיותרים בציור קווים אתו מסומנים בכתום וקדימה אפשר להתחיל לצבוע!

תאמיני בעצמך.

הכי חשוב. תאמיני במי שאת, במה שאת מסוגלת ובציורים שלך. תאהבי אותם, כי מעל הכל, לפי מה שאנשים אחרים חושבים, חשוב אפילו יותר מה את חושבת על מה שאת יוצרת.

GUESS WHO:

שחקי עם חברה משחק ניחושים כאשר כל אחת מנחשת בתורה איזו דמות חברתה בחרה ושואלת שאלות באנגלית (חלקו בינכן את הדמויות כך שלכל אחת יהיה את אותו מספר של דמויות)

Stretch a line between the two synonyms:
מתחי קו בין מילים נרדפות:

hard   happy
Sad   big   affection
glad   strange   weird
speak   ill   right   smart
scream   high   frightening
wise   scary   difficult
well   upset   talk
sick   tall   good   shout
love   large
correct

STORY

Read the story and answer the questions below:

קראי את הסיפור ועני על השאלות:

A sack of gold

There is this king who loves to read. One day he finishes reading all the books in his palace and has nothing interesting to do.

"I'd like to hear something new and interesting" he says to the queen one day.

"I'm ready to give a sack of gold to the man who tells me a story that is all lies and I call him a liar."

A few days later a shepherd comes to the palace.

"My king," he says. "My father has a long whip. It is so long that it can reach the sky. Each night he uses his whip to move the stars from one place to another and to return them back to their places".

There is nothing special in that!" the king says. "My brother has a match which is just as long.

"When he wants to light a fire, he uses his match to get fire from the sun"

... And the king tells the shepherd to go home.

That afternoon a tailor comes before the king.

"I'm sorry to be late," the tailor says "there was a bad storm on the way. The rain was heavy and lightning was tearing the sky.

I needed to stop and sew all the pieces together."

"A very nice story," the king says," but I can see that you're not a very good tailor.

Look out of the window!

The rain is still coming down through the holes."

...and the king tells the tailor to go home

The following day a farmer comes to the palace.

"I'm here for that sack of gold you promised me yesterday," he says.

"Liar!" the king cries. "I did not promise you a sack of gold!" he says.

Questions:

What you say is a lie!"

"Ah! You called me a liar, my king" the farmer says quietly. "So you need to give me a sack of gold."

"Er... no! Wait! I take my words back," the king cries. "What you say is ... truth!"

"Well, then, if what I say is the truth, fill my sack with gold," the farmer says.

Choose the best answer.

.....come before the king .

A. two   b. three   c. four

They are .....

- A. a shepherd and a tailor
- B. a shepherd, a tailor, a farmer and a queen
- C. a shepherd, a tailor and a farmer

They all want the king to .....

- A. tell them an interesting story
- B. make them rich
- C. listen to their lies

The shepherd knows how to.....

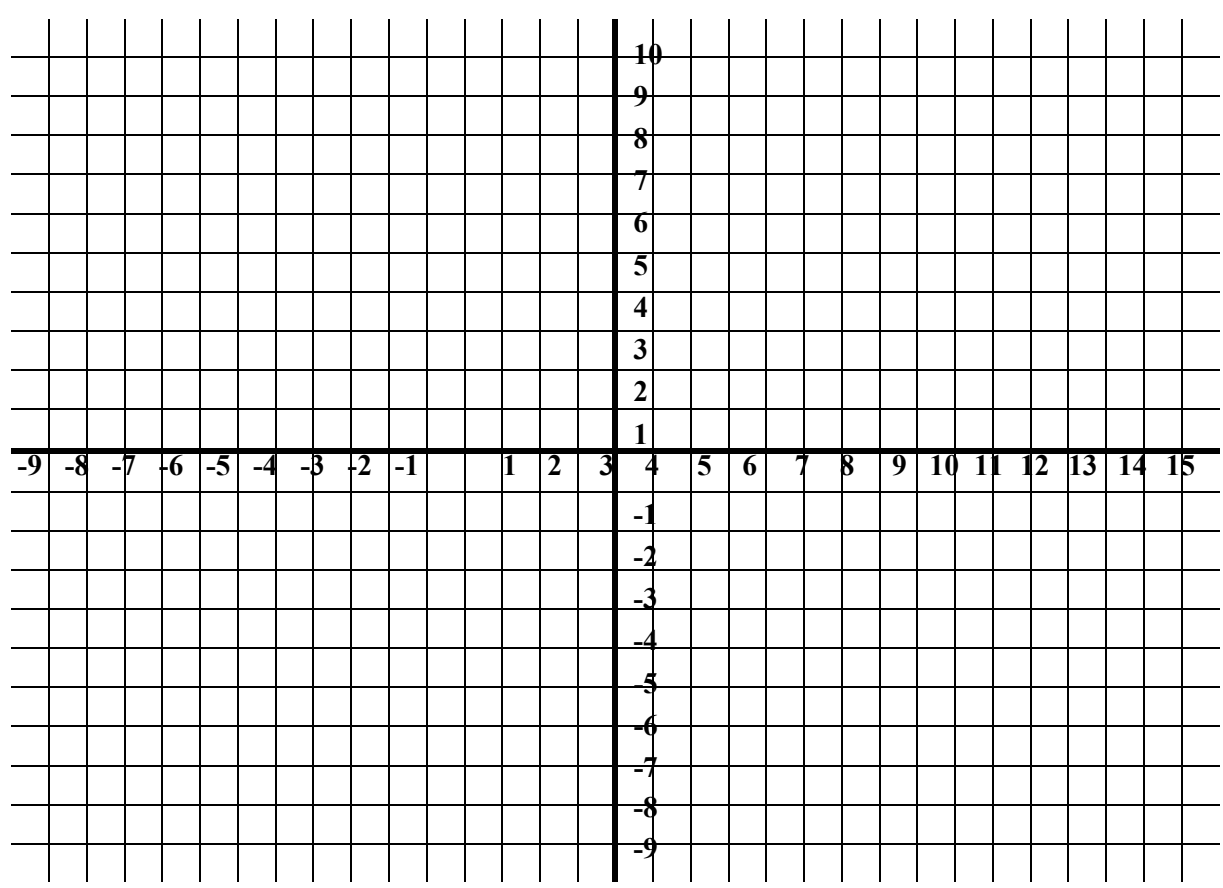
- A. look after sheep
- B. Sew and make coats
- C. grow vegetables

Is the farmer a smart man? Explain why in your words:

.....

ציר מספרים

★ סמני במערכת הצירים את הנקודות הבאות:

(-7,-4)	(-7,-3)	(-3,-3)	(2,-3)	(5,-5)	(-10,5)	(-10,6)	(-6,6)	(1,6)	(3,6)	(10,6)
(-7,-6)	(-4,-3)	(0,-3)	(3,-3)	(7,-3)	(-10,3)	(-7,6)	(-2,6)	(2,6)	(6,6)	(10,3)
	(-4,-6)	(0,-6)	(3,-6)	(7,-6)		(-7,3)	(-3,6)	(2,3)	(6,3)	(8,3)
		(1,-6)		(4,-6)			(-3,3)		(7,3)	(9,3)
		(-3,-6)		(4,-3)					(3,3)	(9,6)

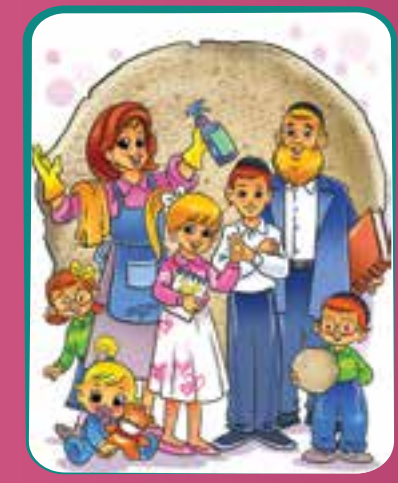
חברי בקווים ישרים כל קבוצה בנפרד לפי הסדר, מה יצא? _____

★ סמני בצבע שונה במערכת הצירים את הנקודות הבאות:

(-8,1)	(-4,0)	(-2,1)	(1,-2)	(6,-2)
(-7,1)	(-4,1)	(-1,1)	(4,-2)	(9,-2)
(-7,-4)	(-5,1)	(-1,-2)	(1,1)	(8,1)
			(3,-1)	(6,-1)
			(4,1)	(7,0)
				(6,1)

חברי בקווים ישרים כל קבוצה בנפרד לפי הסדר, מה יצא? _____

Write a story to the following pictures:
כתבי סיפור על פי התמונות הבאות:

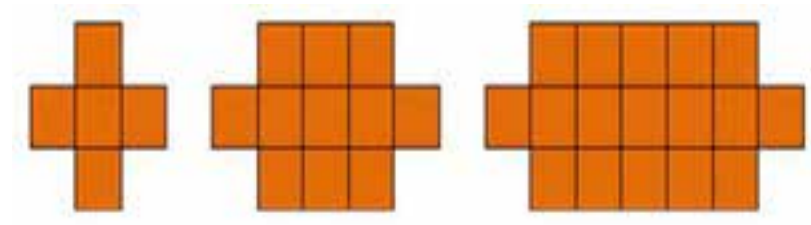

תרגילים שונים

סדרות

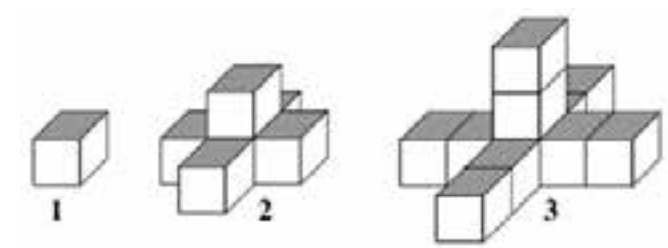
לפניך מבנים שונים המייצגים סדרות שונות:

★ סידרה א':

כמה ריבועים במקום ה-11?

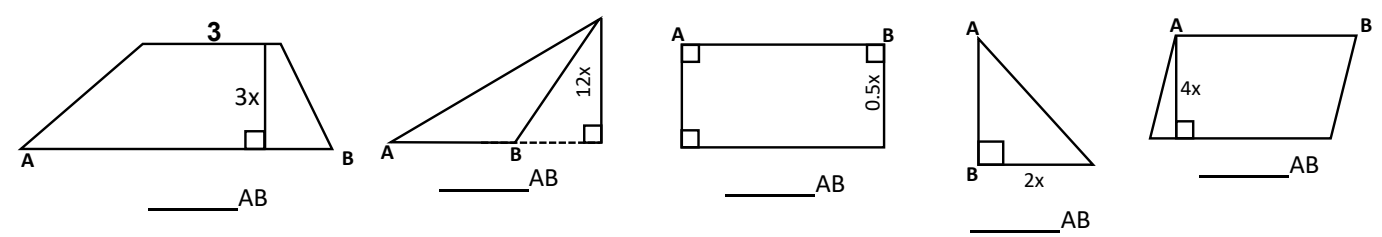
★ סידרה ב':

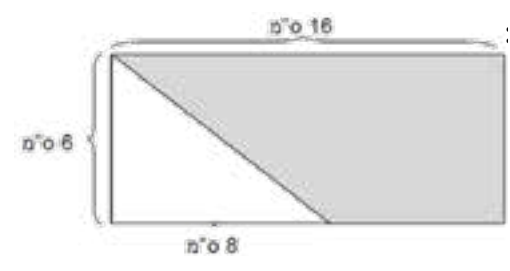
כמה קוביות במקום ה-11?

שטחים

★ שטח כל מצולע הוא $12x$, מצאי את צלע AB

★ מה שטח הטרפז הצבוע באפור שבתוך המלבן?

חידות

★ מי אנחנו?

אנחנו ארבעה מספרים.
שניים מאתנו נגדיים זה לזה,
ושני האחרים הופכיים זה לזה.
סכומנו 5 $\frac{1}{5}$ ומכפלתנו -36.
מי אנחנו?

★ השתמשי בארבעת פעולות החשבון ובסוגריים כדי לקבל תרגיל נכון:
(ניתן לחבר ספרות)

$77777777 = 777$

★ חשבי כמה עולה כל פריט:

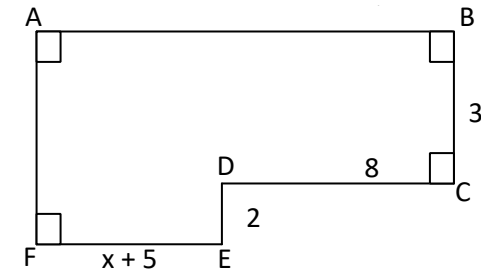
	+		+		+		=	63
	+		+		+		=	49
	+		+		=	41		
	+		+		=	49		
	+		+		=	37		

★ פתרי:

$3 \text{ hearts} = 19\frac{1}{2}$
 $3 \text{ hearts with star} + 1 \text{ heart} = 21\frac{3}{10}$
 $1 \text{ heart with star} - 1 \text{ heart} = 4\frac{1}{15}$
 $1 \text{ heart} + 1 \text{ heart with star} + 1 \text{ heart} = ?$

ביטויים אלגבריים

★ לפניך משושה שחלק ממידותיו רשומים בשרטוט, המידות הן בסנטימטרים:

א. השלימי את הביטויים המתאימים לאורכי הצלעות:

- AB
- AF

ב. כתבי ביטוי אלגברי מתאים להיקף המשושה: _____

משוואות

★ פתרי את המשוואות הבאות:

$$5(x + 3) - (x + 1) = 26$$

$$3(x - 2) + 2x = 24$$

$$-4x + 7 + 8x - 3 = 20$$

$$4(x - 7) + 4x = 0$$

$$7x + 6 - 4x - 3 = 24$$

$$7x + 3 + 6x = 68$$

$$3(x + 5) + 2(x - 3) = 19$$

$$6x + 8 - 4x + 3x = 48$$

בדיקה: 2 3 3.5 4 5 6 7 8

פונקציות - שאלות לח'

1. כתבי את הייצוג האלגברי המתאים לפונקציה:

א | פונקציה העוברת דרך הנקודה A (1, 3) ושיפועה 2 _____

ב | פונקציה העוברת דרך ראשית הצירים ודרך הנקודה (2,6) _____

X	-1	0	1	2
Y	-3	1	5	9

ד | פונקציה העוברת בנקודות A(1,-1) B(-2,-10) _____

2. מצאי את משוואת הישר:

א | מצאי את משוואת הישר המקביל לישר $y = 2x - 6$ ועובר דרך הנקודה (1, -3) _____

ב | מהי משוואת הישר העובר דרך הנקודות (3, 6), (1, -2) _____

ג | האם הישרים מקבילים או נחתכים? _____ נימוק: _____

משוואות

★ לפניך מתכון עוגיות שוקולד צ'יפס (כדאי לנסות...), מהמתכון יוצאות כ-60 עוגיות סה"כ:

עוגיות חומות עם שוקולד צ'יפס לבן

להקציף: 2 כוסות שמן

3 כוסות סוכר

4 ביצים

4 כפיות תמצית וניל

להוסיף: 4 כוסות קמח

קצת פחות מ-1 1/2 כוסות קקאו

1 1/2 כפיות סודה לשתייה

2 כוסות שוקולד צ'יפס לבן

א. כתבי כמויות נכונות למתכון זה לכמות של 15 עוגיות:

ב. רות הכינה עוגיות וסיפרה כי הקטינה את המרכיבים ביחס של 1:3. כמה עוגיות קבלה רות? _____

ג. לפניך מתכון שכתבה יעל: _____

עוגיות חומות עם שוקולד צ'יפס לבן

להקציף: 1 1/3 כוסות שמן

1 1/2 כוסות סוכר

1 2/3 ביצים

2 2/3 כפיות תמצית וניל

להוסיף: 2 2/3 כוסות קמח

2 כוסות קקאו

1 1/3 כפיות סודה לשתייה

2 כוסות שוקולד צ'יפס לבן

• האם המתכון שכתבה שמר על יחס נכון? _____

• יעל סיפרה כי תכננה להכין עוגיות ביחס של 2:3.

תקני את הטעויות במתכון שכתבה כדי שיצאו לה עוגיות טעימות כמו במתכון למעלה.

כמה עוגיות תקבל יעל? _____

מתכון לעוגיות שוקולד צ'יפס: _____

בונדבר אמונה

אני רואה שמדברים פה הרבה על הקורונה... אני בטוח שחלקכם חשים מעט לחץ כתוצאה מכל ההגבלות והכללים...

אכן. כולנו כאן! כבר כמעט שבועיים שפסח ודיצה לא הולכים לגן ולת"ת, הבנות לא הולכות לבית הספר, המעון של קושוקוש סגור, ואפילו אני ה"שיבע בוחר" נמצא בבית!... חשוב שנעצור לרגע לדיבור עמוק ומחזק.

חשוב מאוד, ואפילו הכרחי, ללמוד כיצד נכון לנהוג, ולמלא בקפדנות אחר כל ההנחיות. זהו קיום מפורש של מצוות "ונשמרתם".

אבל בד בבד, עלינו להתמלא בדברי אמונה וביטחון ולהתחזק. האמנתי - כי אדבר. ככל שנדבר על כך יותר, נתחזק יותר.

בדיוק היום שמעתי בטלפון דרשה של רבי אלימלך בידרמן שליט"א. הוא מדגים: כאשר על בן אדם לעבור ניתוח, הוא מחפש בכל העולם את המנתח הטוב ביותר ואת המרדים המקצועי ביותר. הוא בודק באלף חקירות ודרישות מי איש המקצוע הטוב ביותר בתחומו, ורק אז מזמין את שירותיו. בוחר בו להעביר בס"ד את איזמל המנתחים על בשרו...

לעומת זאת, האם מישהו שטס במטוס העלה אי פעם על דעתו לברר לפני הטיסה מי הוא הטייס הטוב ביותר שאיתו ורק איתו הוא מוכן לטוס? לא.

אתם צוחקים. מדוע?

כי המנתח - מנתח מישהו אחר. והטייס - נמצא במטוס יחד עם הנוסעים. מה שיקרה לנוסעים, יקרה גם לו. הוא איתם בטוב ובמוטב, על כן, אין מה לחשוש. הוא בוודאי יעשה את מלאכתו באופן הטוב ביותר שרק שייך.

גם לנו אין סיבה לחשוש. אנחנו לא לבד. הקב"ה נמצא איתנו! איתנו ממש! שוכן בינותינו! משגיח עלינו! גם בזמנים כאלה של בלבול ודאגה - הוא שומר עלינו. ומרחם עלינו. ואין לנו אלא לסמוך עליו בלב שלם ולהתחזק בביטחון בו!

קורונה?

קראו - נא!

קראו לה', במיוחד אתם, תינוקות של בית רבן שתפילתם יקרה ומתקבלת לפניו באהבה.

והוא יתברך יושיע אותנו במהרה.

הקו החכם

02-3011104

חיבון אלפוני

תלמידה יקרה,
להלן טעימה מחידון הטרווייה
הטלפוני שמחכה לך בקו החכם
יחד עם שלל סיפורים, מסרים וחוויות.

הנחיות זקי האלפוני

תלמידה יקרה,

בשביל לשפר את איכות הלמידה וליצור עבורך עניין וחוויה מקיפה, פתחנו קו טלפוני ובו תכנים לימודיים שמותאמים לכל מה שלמדת בחוברת.

מספר הטלפון מופיע בשער הקו החכם.

- בקו הטלפון תמצאי 5 שלוחות, על פי החלוקה הבאה:
'מספרי הסיפורים' - סיפורים קצרים על הנלמד בחוברת
- 'חכם בלילה'** - משחקי טרווייה במגוון נושאים
- 'המומחים של הבית'** - שאלות 'כן' ו'לא' בנושאי ידע כללי
- 'לומדים בבית'** - שאלות לימודיות לחזרה על הנלמד בחוברת
- 'ירושלים של מעלה'** - סיפורים על גדולי ירושלים

בצעי את המשימות בחוברת, האזני לקו הטלפון המתעדכן, עני על השאלות ותהני מלמידה מחכימה וחויייתית.

בהצלחה!

החכמה של הבית

סריוויה

לפי המדרש על הלל הזקן, מהו המשל שממנו הוא לומד שיש לשמור על הגוף?

1. איקוניות של מלכים [=הפסלים שבצורת המלכים]
2. יהלומים ואבנים יקרות
3. המדרש על התפוח
4. בית המרחץ

איזה כלל גדול מצטט המאירי בדבריו כדי למנוע אדם מלסמוך על הנס?

1. "השטן מקטרג בשעת הסכנה"
2. ואהבת לרעך כמוך
3. "אין סומכין על הנס"
4. "נתת ליריאך נס להתנוסס"

איזה מידע מכילים נגיפים?

1. מידע גנטי
2. מידע תורני
3. לא מכילים מידע
4. מידע אלרגני

השלם את הביטוי: "חמירא..."

1. סכנתא מאיסורא
2. וחמיעא דאיכא ברשותי
3. איסורא מסכנתא
4. סכנתא מניסא

שאלות

1. מה שמו של הילד האחרון ששיחק בכדור?
2. כמה ציורים של נגיפי קורונה יש בציור?
3. מה עשה הילד השמאלי לפני מספר רגעים? מה שמו?
4. מדוע הילד הגדול שיושב על הספה מתיק את אחיו הקטן?
5. מדוע מונחות שקיות הקניות בצד?
6. מי לא עשה את התפקיד שלו?
7. היכן מוקם עטו של צבי?
8. מי הניח את הספרים על הספה?
9. למה מוישי לא מופיע ברשימה?
10. כמה אנשים היו בחתונה?

תשובות בסוף החוברת

מאוזנכים

מאוזנכים... בשמנת ריבועי הקסם שלפניכם המושגים מתקבלים במאוזן ובמאונך, כלומר במאוזנך... המושג הראשון בכל ריבוע שייך לעניני בית המקדש.

5	4	3	2	1

1- מקרבנות
2- ביהמ"ק
3- פצינט
4- שתי עצר
5- המשכיותו
מקום הצגת
המחאות לפרעון
בבנק.

5	4	3	2	1

1- ממעיין זה
ש א ב ו מ י ס
לביהמ"ק (סוכה)
2- פ"ד מ"ח.
3- ישנה מיקום.
4- פריחה.
... שוטרי בניי
(שמות).
5- סיפים.

5	4	3	2	1

1- מכלי המשכן.
2- בע"ח טורף
3- קטן (רבים).
4- פרשה בתורה.
התקנים
חשמליים לעיצוב
שיער. 5- השתמט.

5	4	3	2	1

1- הרמה במקדש.
2- עשרה כמוהו
היו לאברהם.
3- כלי מיתרים גדול
(לעז).
4- מדינה אירופה.
5- סימנו בראשם
לחיוב.

5	4	3	2	1

1- מכסה ארון
העדות. 2-
תמיהה. 3- ובני
אשר ימנה
4- וישוה... (ויגש).
5- מבני יעקב.
תעזי, תרהיבי
עוז.

5	4	3	2	1

1- הנאה אסורה
מנכסי ביהמ"ק.
2- ההפך מן
"ירידות".
3- משקה אלכוהולי
(רבים).
4- לוקחים על מנת
להחזיר. 5- השנה
העברית (לפי"ג) ב-
2081 למנינם.

5	4	3	2	1

1- מסך במשכן
ובמקדש. 2-
מטעמי המקרא.
3- ... המים
(בראשית ח'). 4-
5- כינוי
לעלה האמצעי
בלולב.

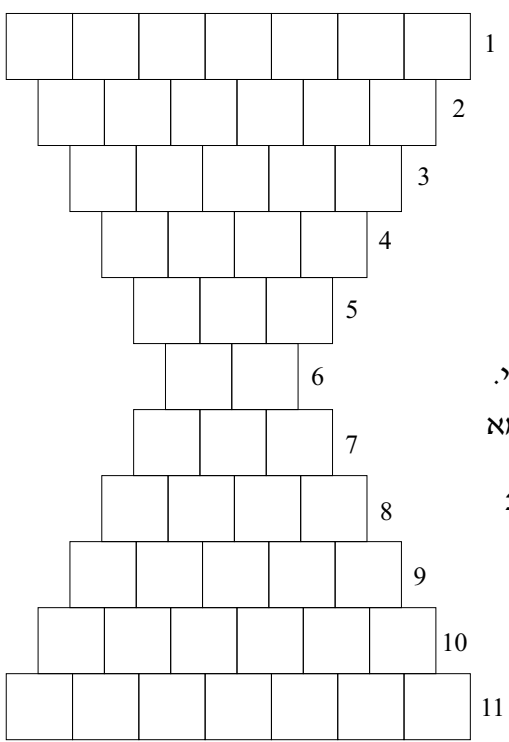
5	4	3	2	1

1- ע"ב כמוהו היו
בשולי מעילו של
הכה"ג. 2- פרי
הגפן. 3- מתעבב,
מתמהמה. 4-
פרשה בספר
בראשית. 5-
נמרחה.

מדרג-אות

מדרג - אות

כתבו מושג בן 7 אותיות בשורה מס' 1, הורידו אות, שנו את סדר האותיות (אם יש צורך) ועברו למס' 2 וכך הלאה. ממס' 6 ומטה הוסיפו אות בכל שלב.

- 1- כינוי לראשית יבולי שבעת המינים המובאים לכהן.
- 2- התנוססו מעל כפורת ארון העדות.
- 3- חופרים.
- 4- כינוי למלמד תינוקות ביהדות תימן.
- 5- מסמני הקטורת.
- 6- האות השבע-עשרה ב"אלף-בית" היווני.
- 7- אחד מ"ארבעה אבות נזיקין" (בבא-קמא ב, ע"א).
- 8- תואר כבוד לאצילים באחדות ממדינות אירופה.
- 9- מערי הקודש בארץ ישראל.
- 10- "יחוסיו" המשפחתי של "שכם" (וישלח).
- 11- "רכבו" של משיח שיבב"א.

*****

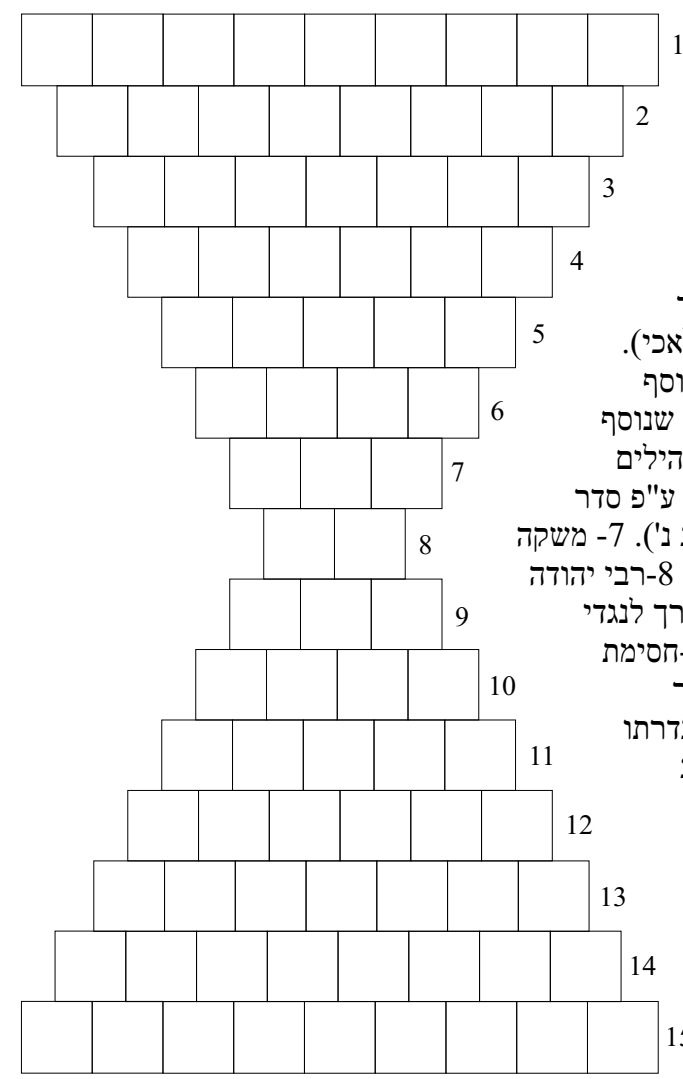
5	4	3	2	1

מאוזנך...
אם תפתרו נכון תקבלו מושגים זהים במאוזן ובמאונך, כלומר - במאוזנך...
1- מתואריו של אליהו הנביא.
2- עץ פרי עושה פרי... (בראשית).
3- שיהוי, גרימה להתמהמהות.
4- הנהר השני בגודלו באירופה.
5- יוסבר ואו יפורש.

מדרג-אות ענק

מדרג-אות ענק!

כתבו מושג בן 9 אותיות במס' 1, הורידו אות, שנו את הסדר (אם יש צורך) ועברו למס' 2. הורידו שוב אות וכן הלאה. ממס' 8 ומטה הוסיפו אות בכל שלב. (כמה מן המושגים קשורים לענייני גלות וגאולה).

- 1-סיומת אחת מברכות "שמונה-עשרה" 2-סיומת (5,4).
- אחת מברכות קריאת-שמע של שחרית (5,3) 3-
- משא דבר ה'...! ביד מלאכי (תחילת מלאכי).
- 4-מבני מנשה בן יוסף (יהושע יז). 5-שם שנוסף ליעקב. 6-פרק בתהילים שפסקויו מסודרים ע"פ סדר הא"ב (חוץ מהאות נ'). 7-משקה אלכוהולי מתקתק. 8-רבי יהודה (ר"ת). 9-כי... הדרך לנגדי (פרשת בלק). 10-חסימת כלי טיס. 11-סיפור (באנגלית). 12-הגדרתו של תושב זלצבורג מבחינת נתינותו. 13-הגדרתו של תושב סידני מבחינת נתינותו. 14-מדען צרפתי, ממציא תהליך הפיסטור (4,4). 15-שיש לה מראה וצביון כפרי (לעז).

תהליך הפיסטור (4,4). 15-שיש לה מראה וצביון כפרי (לעז).

פוחת והולך

			3			2				1
			6			5				4
			9			8				7
			12			11				10
			15			14				13

פוחת והולך...

כתבו מושג בן 5 אותיות במס' 1, הורידו אות, שנו את סדר האותיות (אם יש צורך) וכתבו מושג בן 4 אותיות במס' 2 ואת האות שהורדתם כתבו במשבצת שמימין למס' 1. הורידו שוב אות וכתבו מושג בן 3 אותיות במס' 3 ואת האות שהורדתם הפעם כתבו במשבצת שמאל למס' 3 וכן הלאה. לאחר פתרון נכון נסו להשלים בשני הטורים מימין ומשמאל פסוק או חלק מפסוק בענייני גלות וגאולה מתוך ישעיהו פרק יא.

1-בית-חולים ליד טבריה. 2-מחית תפוחי-אדמה. 3-... פתחה בחכמה (אשת-חיל). 4-מוצר חלבי. 5-שכל, חכמה. 6-קינה, מספד. 7-מצמוץ מהיר בעין אחת. 8-התעורר משנתו. 9-כינור ליהודי יוצא גרמניה. 10-תיאור דבר בצורה מופרזת. 11-נקב, חור. 12-1024 קילו-בייט, ... בייט. 13-מן המרגלים שנשלחו לתור את הארץ. 14-מאלופי עשו (וישלח). 15-יחידת-אורך (לא בארץ). 16-מן השלושה שניצלו מכבשן האש. 17-מקפיד להישמר. 18-צנום. 19-צאצאי הכבשה בינקותם. 20-בירתה : וילנה. 21-רקטה. 22-נושא הדורש עיון ומחשבה. 23-צמח ממשפחת הקטניות. 24-שתקו! דומו! 25-קורוזיה. 26-ימה בעבר בצפון הארץ. 27-לקח על-מנת להחזיר. 28-כרך באוסטרליה. 29-מכלי המיטה. 30-מדינה אסיאתית. 31-נחת-רוח, הנאה רוחנית. 32-חורף דין. 33-מכשיר אלקטרוני לשליחת העתקי מסמכים שונים.

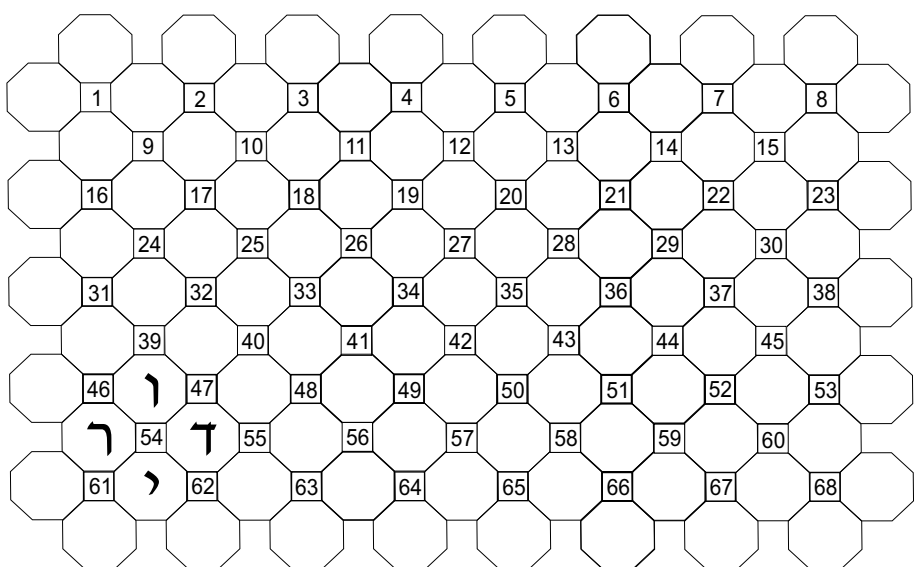
			18			17				16
			21			20				19
			24			23				22
			27			26				25
			30			29				28
			33			32				31

חידה!

פסיפס

פ ס י פ ס

סביב כל מספר נכתב מושג בן 4 אותיות עם כיוון השעון כשכל המושגים משתלבים זה בזה. עליכם לגלות בעצמכם היכן להתחיל כל מושג ומושג. לעזרתכם צוין מושג אחד בתרשים. אם תפתרו נכון תקבלו מסביב לפסיפס החל מן האות העליונה בצלע הימנית והמשך עם כיוון השעון פסוק מתוך פרק קי"ט שבי"תהילים."

1-הסגר. 2-קורה לעיתים קרובות. 3-פורר ע"י עידור או חרישה (אדמה). 4-ממכות מצרים. 5-צמח-תבלין. 6-התקן במצלמה. 7-מילת שאלה. 8-כלי קיבול גדול להשקיית בהמות. 9-מקולל. 10-חנן. 11-כפוף, רכון. 12-קוט, חופשה. 13-משקה חמוץ וחריף המשמש כתבלין. 14-סוגר (בד"כ את העיניים). 15-האזינו, הקשיבו. 16-סכין כיס מתקפל. 17-מפרש, מסביר. 18-נותרך, נתמסמס (כ"ח). 19-גילו. 20-גידפו, ניאצו. 21-דומם, חי, מדבר ו... 22-קמו מישבתם. 23-מערך. 24-מנקז או מעלה נוזלים. 25-נותן פרי. 26-מנביאי תרי-עשר. 27-דמי פדיון-נפש. 28-בהמת-בית. 29-אופנה. 30-שטיח. 31-כלי חפירה. 32-ציונו במירוץ (ר"ת). 33-ללא תמורה. 34-ההפך מן "גבוה". 35-סגור, סתמו. 36-גדר גבוהה וחזקה. 37-ריקוד דרוזי מוכר. 38-מנקר בדבר-מה בחוטמו או במקורו. 39-זוחל, רוחש על הארץ. 40-ענף רך לשתילה בקרקע. 41-אבי שמשון הגיבור. 42-עורג, מתגעגע. 43-תגר. 44-לקיחה, נטילה. 45-חוררו. 46-מלמד דרדקי בתימן. 47-אחד הצבעים. 48-...בחמישה עשר בו (אסתר). 49-הורם. 50-רכרוכי, מדולדל. 51-ילבלב. 52-לקוח בכסף. 53-מחטאי "אשמנו-בגדנו". 54-חורור, תבלול (קטרקט). 55-עינוג (כ"ח). 56-עיר אשורית קדומה, "העיר הגדולה" (כ"ח). 57-מניב תוצאות. 58-סוחף. 59-שיכוך עלבון וכעס. 60-שמרו. 61-סנדוויץ'. 62-הזמן שיהיה. 63-טרי, מלא חיות. 64-שם-משפחה יהודי (בד"כ ממוצא אמריקאי). 65-עשוי מקלעת חוטים. 66-עינה, מנע את צרכיו ההכרחיים של הגוף. 67-חיתוך במסור (כ"ח). 68-רוחש, רומש.

תשבץ אישומיזי

מאונך : 5-קטע מ"הזוהר" הנאמר לפני תפילת מנחה בנוסח הספרדי (5,3). 6-לקות למידה מולדת (לעז). 11-חיבורו של המהר"ל על מסכת אבות (5,3). 13-השהה, הרחיק. 14-מילימטר מעוקב (ר"ת). 17-מעבורת החלל הראשונה של נאס"א. 18-הארגון הבינלאומי לשיטור פלילי. 23-"גיבורת נילי" (ש"מ).

מאונך : 1-מבגדי הכהן הגדול. 2-משוטח, רקוע. 3-כינאי למחבוא של תחמושת. 4-שצבעו נחלש. 7-יפעלו בתחבולות. 8-חם מאוד. 9-מין תכשיט. 10-רועש, סואן. 12-יעלו בת-צחוק על שפתותיהם. 14-תנייד, ספרי הקודש. 15-חרפה, בושה. 16-החליף. 19-ישוב יהודי ליד שכם. 20-רגלי הבהמות. 22-לינה.

	4		3		2		1
							5
10		9		8		7	6
	12						11
		13					
			16		15		14
							17
22		21		20		19	18
							23

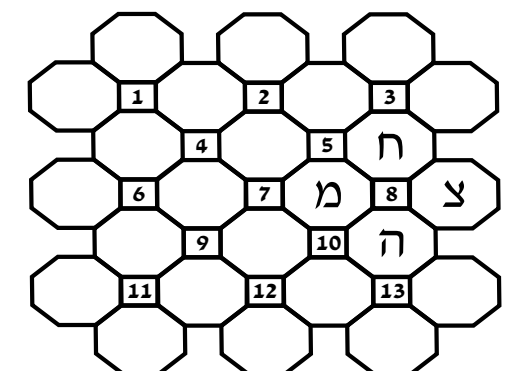
מאונך : 5-ישיבה גדולה בבני-ברק. 6-חברת תעופה אירופית. 11-עמותה מובילה בישראל בתחום הסיוע הפארא-רפואי (5,3). 13-גוף שלישי נקבה (דקדוק). 14-עיר בצרפת לחוף הים התיכון. 17-רמ"ח כאלה בתורה (3,5). 18-בירה דרום-אמריקאית. 23-כינאי ל"דיבוק" (5,3).

מאונך : 1-גבעה היסטורית בכניסה לירושלים. 2-פרטנר. 3-דוד, סיר גדול. 4-מוציא דם. 7-חצר חסידות גדולה בבני-ברק. 8-מסתיר. 9-טורף קטן המשמיד נחשים. 10-החליף את "רב" בראשות ישיבת "סורא". 12-...עליו קשר בירושלים (מלכים ב, יד-יט). 14-יש, קיים. 15-שירת יחיד. 16-בריקדה. 19-בע"ח טורף קטן. 20-נשאר. 21-עיר אמורית שבניי ריגלו בה ולכדוה (חוקת). 22-נענה, התרצה.

	4		3		2		1
							5
10		9		8		7	6
	12						11
22		21		20		19	18
							23

תשבץ כוורת
 סביב כל משבצת ממוספרת נכתב מושג בן 4 אותיות עם כיוון השעון, כשכל המושגים משתלבים זה בזה. עליכם להחליט היכן להתחיל כל מושג. לעזרתכם מופיעה מילת מפתח בכוורת.

1-מנביאי תרי-עשר. 2-הרבה מאוד. 3-בית עסק למכירת דברים שונים. 4-גדר גבוהה ומבוצרת. 5-עידוד, השתתפות בצער. 6-הורג באמצעות חיתוך הצוואר. 7-מן התפילות היום-יומיות. 8-חצי. 9-ריסקו, פירקו לחתיכות קטנות. 10-מדינה באמריקה המרכזית. 11-אוורון. 12-צנחן. 13-תחתייה נערך טקס הנישואין.

הרפתקאות

התחילו לנוע מן האות ש' המודגשת תוך כדי שימוש בכל האותיות ומבלי להשתמש באותה אות פעמיים, ותקבלו את חלקו הראשון של אחד מפרקי שיר המעלות שבתהילים. (שם השם נכתב "השם").

ה	ח	י	ל	ר	ק	מ	י	ה	מ	מ	ש	מ	ה	ב
ל	מ	ע	נ	ס	א	ק	ל	ע	ר	י	ש	ע	ק	ו
ע	א	ר	ת	ה	ת	מ	ו	ש	ה	ה	ת	י	ל	ל
י	מ	ו	ו	כ	מ	י	ע	מ	ת	מ	י	נ	ק	ש
י	ד	כ	מ	י	ר	ש	כ	ה	ש	א	ה	כ	ו	ת
מ	י	ע	ה	נ	ו	ת	נ	נ	ז	נ	ב	ו	ל	ל
מ	ש	ה	ו	ו	ע	מ	א	י	ו	ח	ת	ל	ו	ק

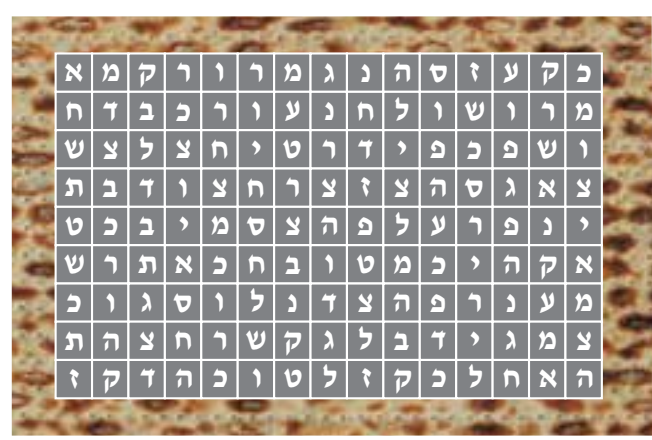
צפון

בחרו ספרה אחת ו"השחירו" אותה בכל מקום בו היא נמצאת, חברו אותה עם חברותיה וכך תגלו את הצפון.

6	6	3	3	3	3	3	3	6	3	3	3	3	3	3
7	6	2	2	2	2	2	2	4	6	5	5	5	5	5
6	7	6	3	3	3	3	3	2	4	6	5	2	2	2
7	6	7	6	6	1	1	1	1	1	4	6	5	2	2
6	7	6	6	4	4	4	4	4	4	4	4	5	2	2
7	6	7	1	4	7	9	9	9	9	9	4	5	8	2
6	7	6	1	4	9	7	8	8	8	4	5	8	8	2
7	6	7	1	4	9	8	7	8	4	5	8	2	8	2
6	7	6	1	4	9	8	9	7	8	5	8	2	8	2
7	6	7	1	4	9	8	9	9	7	8	5	8	2	2
7	7	6	1	4	9	8	9	8	8	7	8	5	8	8

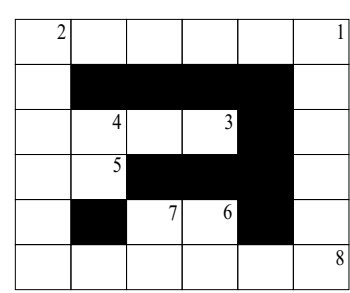
תפוזרת "כשרה לפסח"...

אתרו וסמנו את חמישה-עשר סימני ליל-הסדר, בתפוזרת האותיות שלפניכם, במאוזן, במאונך ובאלכסון.

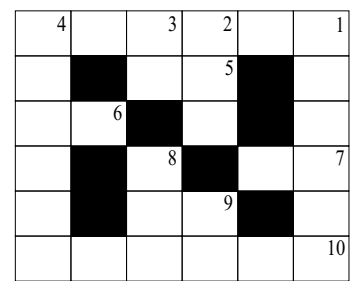
תשבצוני גאולה

תשבצוני גאולה

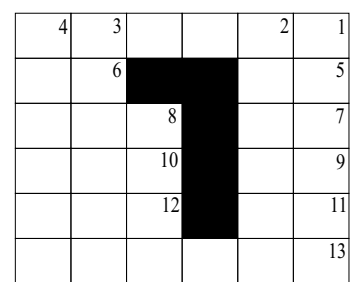
מאוזן: 1-מפתחי חומת י-ם. 3-מאבני החושן. 5-אמתחת. 6-נחשול. 8-עוצמת הקול (לעז).

מאונך: 1-מפתחי חומת י-ם. 2-מיני מתיקה. 4-תבן. 6-חומר שמנוני לשיער. 7-בשבילי.

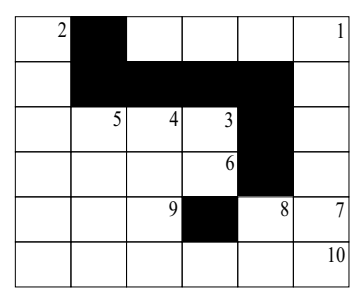
מאוזן: 1-אילן-נוי שמגדלים בארץ ישראל. 5-טבח ראשי. 6-צמד, שניים. 7-לחם שמים. 9-מיניסטר. 10-כרובים, שרפים.

מאונך: 1-אגודות שיבלים (וישב). 2-חומר להשבחת קרקע חקלאית. 3-מדף. 4-מגלגל המזלות. 8-מסימני ליל הסדר. 9-הרם!

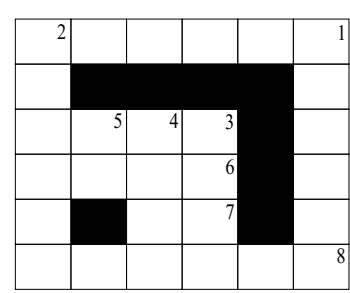
מאוזן: 1-מסכת בש"ס. 5-בשבילי. 6-פס. 7-מטבע באסיה. 8-עקומה בדיאגרמה. 9-נרו יאיר (ר"ת). 10-יופי. 11-אות באיי-בי-סי. 12-שקלו בדבר. 13-ויהי איש אחד מן ה...צופים.

מאונך: 1-בל"ג. 2-אמצע, תווך. 3-אטריות. 4-חומר חריף להשקטת כאבים. 8-מנהיגה המיתולוגי של הודו.

מאוזן: 1-מלך מצרים בימי משה. 3-על הרים אלו נחה תיבת נוח. 6-כישלון מתוך רשלנות. 7-נמצא, קיים. 9-בהמה דקה. 10-חפירה, שוחה.

מאונך: 1-אבנים יקרות הנדלות מתוך קונכיות של רכיכות-ים. 2-שם-פרטי-נשי-רוסי. 3-מילת תנאי. 4-שטפו במים. 5-מכ"מ (לעז). 8-הולד בכבשים ובעיזים.

מאוזן: 1-מין נחש ארסי. 3-ספידה, רפידה. 6-לא באופן מלא. 7-מס' צדיקי עולם. 8-למנצח ל...מזמור לדוד.

מאונך: 1-ילקוט מדרשים קדום. 2-עשרה כמוהו היו לאברהם אבינו. 3-סלחו. 4-עוני. 5-אך, בלבד.

וכה סוף הסיפור...

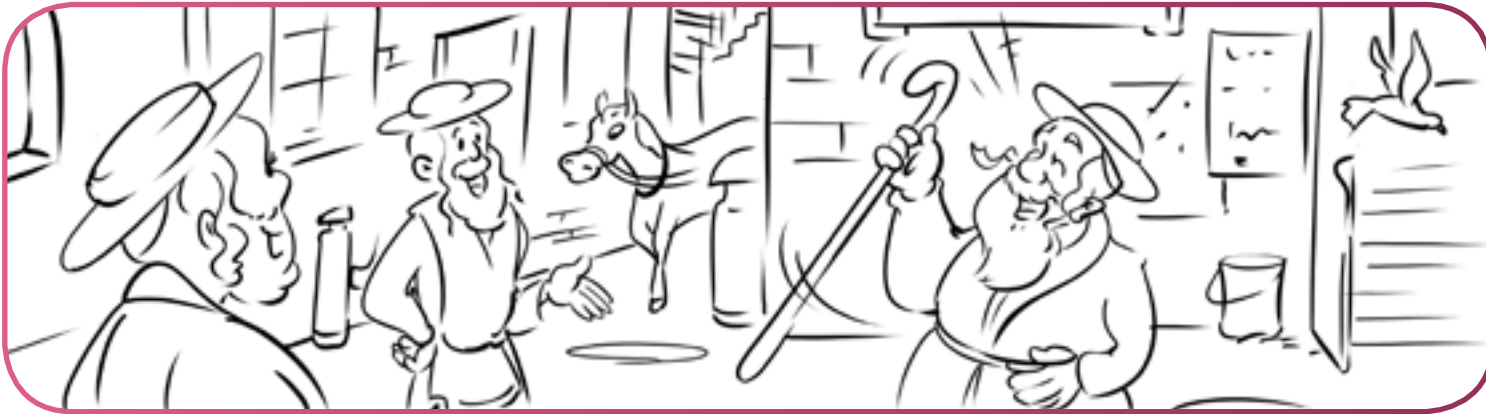
הסיפור של ר' ישעיה רק התחיל:

בואי נראה אותך מסיימת אותו יפה ומרגש, כמו שרק את יודעת.

את הסיפור שלחי בפקס למספר 03-5135326

או למייל habaithachacham@gmail.com

יש סיפור אחד שיזכה בפרס. מי יודע, אולי זאת תהיי את?

הצלחת להשלים את הסיפור המילולי?

בואי ונבחן את כישורי הציור שלך.

השלימי את הסיפור כמיטב דמיוןך.

*גם קומיקס לבד יכול להשתתף בתחרות

רב ישעיה היה יהודי חם. כל כך חם, שכל אחד שהיה פוגש בו היה מתמלא שמחה ואור למשך כמה שעות קדימה. היה לו מקל מעץ והוא תמיד היה צוחק ואומר שמי שהכי יצטער כשהוא ילך לעולם האמת זה המקל. הוא קורא למקל יענקל, על שם חברו הטוב שנהרג בתחילת המלחמה שחירבה את אירופה, ואומר שהמקל הוא החברותא הכי טובה שיש. אבל האמת היא שכל שכונת בתי אונגרין בירושלים תצטער אחרי 120 של דוד ישעיה (כך קראו לו כולם) וגם דוד מוכר הדגים מהשוק, שלמרות שתמיד הריח ריח של דגים ר' ישעיה היה נותן לו חיבוק חזק כזה והם היו צוחקים ביחד. גם מרדכי גבאי בית הכנסת יצטער כל כך. טוב, זה בגלל שיש להם איזה סוד שהם מסתירים, משהו חזק שמחבר ביניהם.

הכל התחיל

איסורי חמץ

1. אכילה
2. הנאה
3. בל יראה
4. בל ימצא

איסורי חמץ

1. אכילה
2. הנאה
3. בל יראה
4. בל ימצא

מה נשתנה הלילה הזה?

1. הלילה הזה כולו מצה
2. הלילה הזה כולו מרור
3. הלילה הזה אנו מטבילין 2 פעמים
4. הלילה הזה כולנו מסובין

איסורי חמץ

1. אכילה
2. הנאה
3. בל יראה
4. בל ימצא

איסורי חמץ

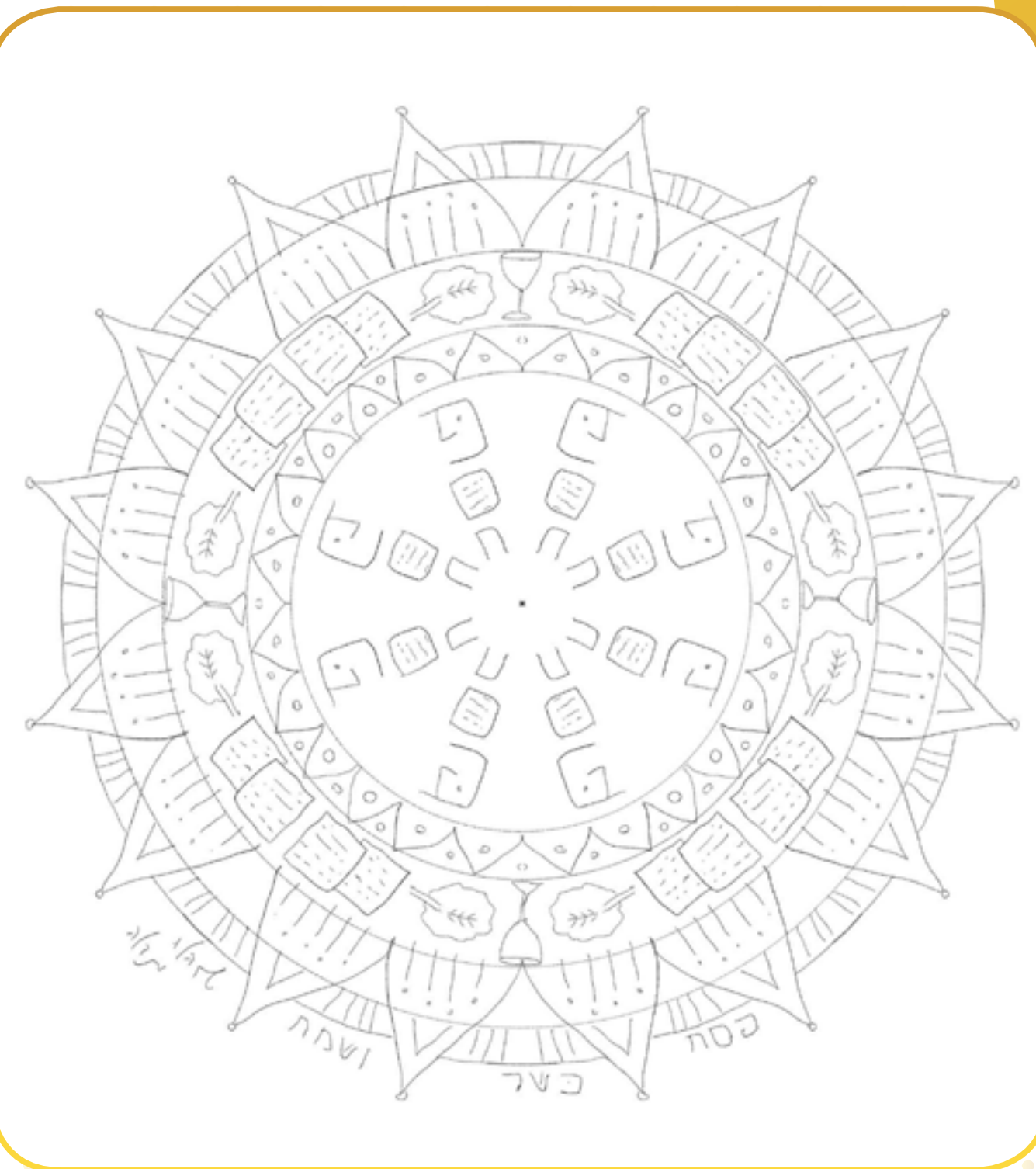

1. אכילה
2. הנאה
3. בל יראה
4. בל ימצא

מה נשתנה הלילה הזה?

1. הלילה הזה כולו מצה
2. הלילה הזה כולו מרור
3. הלילה הזה אנו מטבילין 2 פעמים
4. הלילה הזה כולנו מסובין

פיוטי ליל הסדר

1. מה נשתנה
2. חד גדיא
3. אחד מי יודע
4. דיינו

פיוטי ליל הסדר

1. מה נשתנה
2. חד גדיא
3. אחד מי יודע
4. דיינו

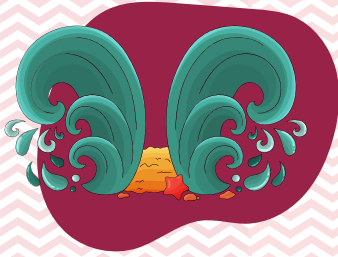
שמות החג

1. חג המצות
2. חג האביב
3. חג הפסח
4. חג החירות

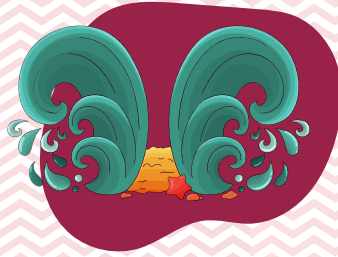

**בזכות ארבעה דברים
נגאלו ישראל ממצרים**

1. שלא שינו את שמם
2. לא שינו את לשונם
3. לא אמרו לשון הרע
4. לא נמצא בהן אחד פרוץ בערוה

**בזכות ארבעה דברים
נגאלו ישראל ממצרים**

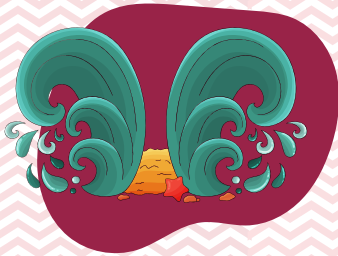
1. שלא שינו את שמם
2. לא שינו את לשונם
3. לא אמרו לשון הרע
4. לא נמצא בהן אחד פרוץ בערוה

שמות החג

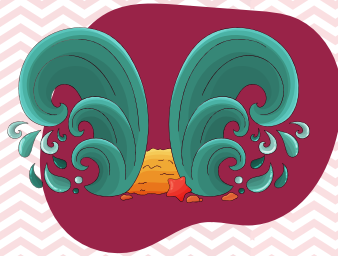
1. חג המצות
2. חג האביב
3. חג הפסח
4. חג החירות

**בזכות ארבעה דברים
נגאלו ישראל ממצרים**

1. שלא שינו את שמם
2. לא שינו את לשונם
3. לא אמרו לשון הרע
4. לא נמצא בהן אחד פרוץ בערוה

**בזכות ארבעה דברים
נגאלו ישראל ממצרים**

1. שלא שינו את שמם
2. לא שינו את לשונם
3. לא אמרו לשון הרע
4. לא נמצא בהן אחד פרוץ בערוה

שמות החג

1. חג המצות
2. חג האביב
3. חג הפסח
4. חג החירות

פיוטי ליל הסדר

1. מה נשתנה
2. חד גדיא
3. אחד מי יודע
4. דיינו

פיוטי ליל הסדר

1. מה נשתנה
2. חד גדיא
3. אחד מי יודע
4. דיינו

שמות החג

1. חג המצות
2. חג האביב
3. חג הפסח
4. חג החירות

ביעור חמץ, כיצד?

- 1. שורפו
- 2. פוררו
- 3. זורה לרוח
- 4. זורקו לים

ביעור חמץ, כיצד?

- 1. שורפו
- 2. פוררו
- 3. זורה לרוח
- 4. זורקו לים

קערת הסדר

- 1. כרפס
- 2. זרוע
- 3. מרור
- 4. חרוסת

ביעור חמץ, כיצד?

- 1. שורפו
- 2. פוררו
- 3. זורה לרוח
- 4. זורקו לים

ביעור חמץ, כיצד?

- 1. שורפו
- 2. פוררו
- 3. זורה לרוח
- 4. זורקו לים

קערת הסדר

- 1. כרפס
- 2. זרוע
- 3. מרור
- 4. חרוסת

מה נשתנה הלילה הזה?

- 1. הלילה הזה כולו מצה
- 2. הלילה הזה כולו מרור
- 3. הלילה הזה אנו מטבילין
- 2 פעמים
- 4. הלילה הזה כולנו מסובין

מה נשתנה הלילה הזה?

- 1. הלילה הזה כולו מצה
- 2. הלילה הזה כולו מרור
- 3. הלילה הזה אנו מטבילין
- 2 פעמים
- 4. הלילה הזה כולנו מסובין

קערת הסדר

- 1. כרפס
- 2. זרוע
- 3. מרור
- 4. חרוסת

קערת הסדר

- 1. כרפס
- 2. זרוע
- 3. מרור
- 4. **חרוסת**

שהיו מסובים בבני ברק

- 1. ר' אליעזר
- 2. **ר' יהושע**
- 3. רבי אלעזר בן עזריה
- 4. ר' טרפון

שהיו מסובים בבני ברק

- 1. **ר' אליעזר**
- 2. ר' יהושע
- 3. רבי אלעזר בן עזריה
- 4. ר' טרפון

כנגד ארבעה בנים...

- 1. **מה העדות והחוקים והמשפטים**
- 2. מה זאת
- 3. מה העבודה הזאת לכם
- 4. את פתח לו

שהיו מסובים בבני ברק

- 1. ר' אליעזר
- 2. ר' יהושע
- 3. רבי אלעזר בן עזריה
- 4. **ר' טרפון**

שהיו מסובים בבני ברק

- 1. ר' אליעזר
- 2. ר' יהושע
- 3. **רבי אלעזר בן עזריה**
- 4. ר' טרפון

כנגד ארבעה בנים...

- 1. מה העדות והחוקים והמשפטים
- 2. מה זאת
- 3. מה העבודה הזאת לכם
- 4. **את פתח לו**

כנגד ארבעה בנים...

- 1. מה העדות והחוקים והמשפטים
- 2. מה זאת
- 3. **מה העבודה הזאת לכם**
- 4. את פתח לו

כנגד ארבעה בנים...

- 1. מה העדות והחוקים והמשפטים
- 2. **מה זאת**
- 3. מה העבודה הזאת לכם
- 4. את פתח לו

לשזירה ✂

הוראות אוריגמי בעמוד 14

האגף לחינוך חרדי מגיש לכם חוברת למידה
ומאחל הרבה בריאות ופסח כשר ושמח

הפקה: תרבותא, גולדי גלהר
ניהול פרויקט: ריקי ליבוביץ
עריכה ראשית: אפרת פינקל
עיצוב גרפי: סטודיו אתי בן שם
עדינה בוגץ, לאה ברבר, ריקי וינברג, מנוחה בלאק
איורים: דבורה בנדיקט, מענדי ירוסלבסקי, בתיה יונה

©

כל הזכויות שמורות אין לצלם להעתיק או להשתמש
בתכנים ללא אישור מהמו"ל.

שווה לחיות
בירושלים

www.jerusalem.muni.il

מינהל חינוך
אגף חינוך חרדי